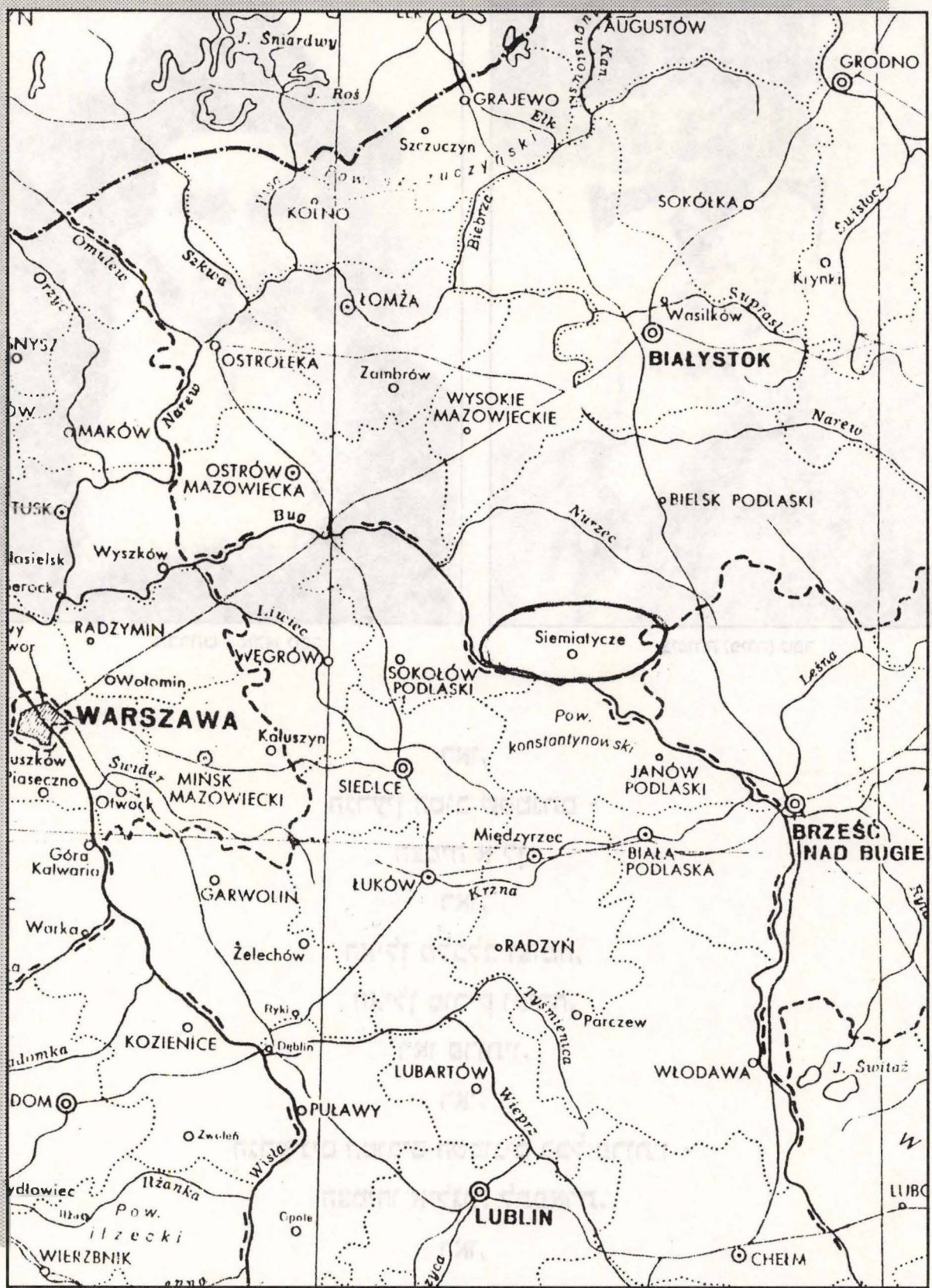
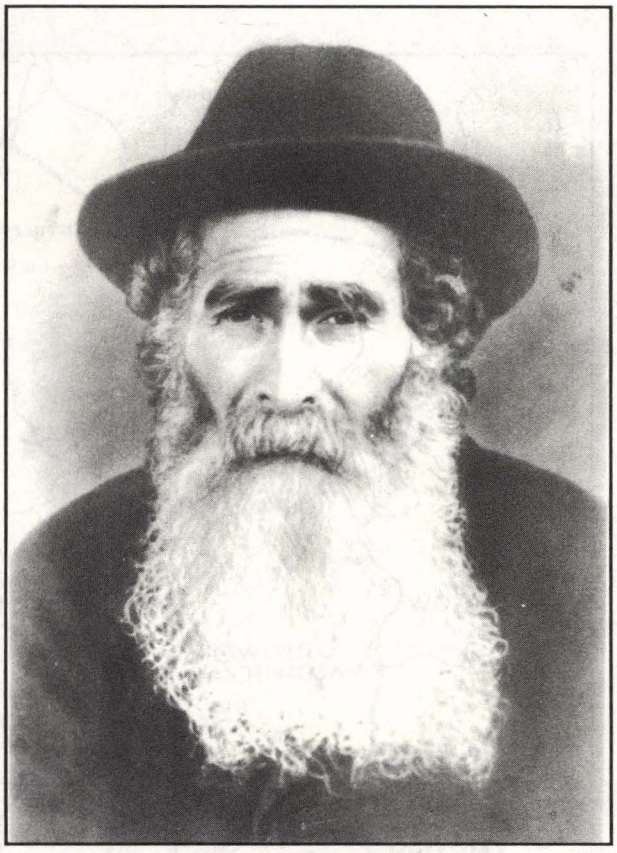
100 שנים למשפחת טפר

העיר סמיאטיץ

Digitized by Project Zikaron
Touro University-NY Libraries
www.zikaron.tourolib.org
2025

אברהם - אבא טפר

ציפורה (פיגה) טפר

ראו,

הגרעין הטוב שטמנתם -

הצמיח אילן.

ראו,

האילן מלבלב וצומח,

האילן מוריק ופורח.

ראו פרותיו.

ראו,

הגרעינים הטובים הטמונים בכל פרותיו -

הצמיחו אילנות לתפארת.

ראו,

הנה הגרעין הטוב שטמנתם.

אברהם-אבא (1842-1915)
צ'יפורה (פייגה)
(1842-1944)

חיים (1864-1959)	אהובה (ליבע) הניה	
הניה (1866-1944)	משה צ'יגלרויט	
שרה (1870-1964)	יוסף פלדמן	
שלמה (1873-1929)	פסיה	
טובה (1883-1948)	מיכאל שניידרוביץ'	
ישראל (1884-1954)	שרה (פרס)	
רבקה (1888-1982)	ירמיהו בוקסר	

אברהם-אבא ופייגה

אברהם-אבא ופייגה טפר

אבי-המשפחה, אברהם-אבא, נולד להוריו שלמה והניה בשנת 1843, בסימיאטיצ'י, פלך גרודנה, בצפון-מזרח פולין, שבשנים - 1870-1915 היתה תחת שלטון רוסיה הצארית. התישבות היהודים במקום החלה במאה ה-16. זו היתה אחת הקהילות החשובות ביותר בוועד ארבע ארצות. עובדה היסטורית מעניינת היא בניית בית-הכנסת המפואר בעיר בשנת 1755 ע"י הנסיכה השלטת, לבית יאבלונובסקי, לאחר שסללה כביש בקרבת בית-העלמין היהודי ועוררה את זעמם של כאלף יהודים. היא מצאה לנכון לשכך את זעמם של היהודים ע"י בניית בית-הכנסת הקיים ועומד עד היום בעיר.

פעמי-הגאולה נשמעו בעיר זו כבר ב- 1700 כאשר ר' גדליה, יהודי מקומי יחד עם אחיו, הצטרפו לקבוצת עולים ארצה, בהנהגת ר' יהודה חסיד (על שמו נקרא בית- הכנסת "החורבה" בעיר העתיקה בירושלים).

עיקר עיסוקם של יהודי סימיאטיצ'י היה מלאכה ומסחר. לשלמה, אביו של אברהם-אבא טפר היה בית-מלאכה לכלי חרס מזוגגים, והשם טפר נגזר מעיסוקו זה. מאוחר יותר עסק האב במלאכת-הבנאות ולימד מלאכה זו לבנו, אברהם-אבא, לאחר שקיבל את חינוכו בחדר ובישיבה.

בשנת 1858 נשא אברהם-אבא את פייגה לאשה, והחל להקים את משפחתו, שבעה ילדים נולדו להם: חיים (1846), הניה (1866), שרה (1870), שלמה (1873), גיטל טובה, (1833), ישראל (1884) ורבקה (1888).

בשנת 1884 הוכרחה המשפחה לעקור למזריצ'י לאחר ש- 200 משפחות בסימיאטיץ נשארו ללא קורת גג בעקבות שרפה. מזריצ'י היתה אף היא תחת שלטון רוסיה, והיתה מיושבת ברובה ביהודים. במפקד ב- 1897 נימנו בעיר 2,207 יהודים, מתוך 3,131 תושבים. במאה ה- 19 היה ליהודים היתר להתיישב במזריצ'י ללא הגבלה. (ר' דב בר, "המגיד", ישב בעיר זו והפך אותה למרכז תנועת-החסידות).

ב-1800 (תר"ן) כבר החלו להגיע לרוסיה הדיה התיישבות בארץ: פתח-תקוה, ראשון-לציון, עקרון וגדרה כבר עמדו על תילן, ואף קבוצה יהודית ממזריצ'י עלתה לגליל והקימה את המושבה יסוד-המעלה. חבורה אחרת ממזריצ'י שלחה את חיים טפר, כחלוץ לפני המחנה, לרכוש נחלה בקדש-נפתלי כדי שהחבורה כולה תעלה בעקבותיו ותתיישב בה. קניית הנחלה בקדש-נפתלי לא יצאה אל הפועל מסיבות שונות, אך משפחת-טפר עלתה ארצה בעקבות חיים.

רחוב בסמיאטיצ'י

השוק

בית הכנסת

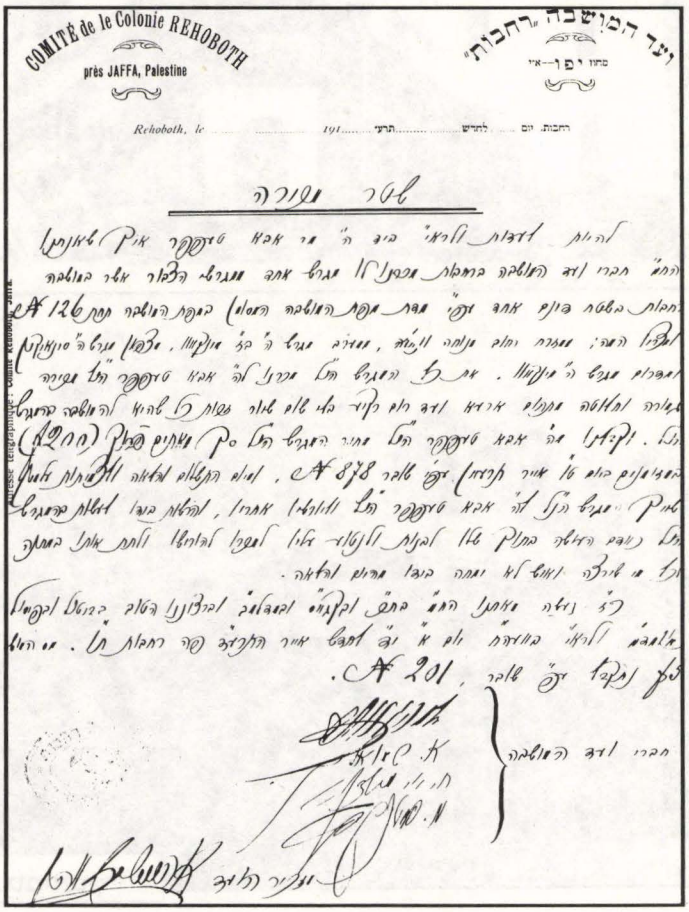

בנין ה"תלמוד-תורה" בסמיאטיץ'

באותם ימים פעלה בירושלים חברת "למען ציון" בהנהלת מר אדלמן, ושאיפתה היתה "לנעוץ ישוב עברי באוקינוס הערבי שברמלה". פרט לשאיפה זו של הרחבת מפת הישוב העברי, הנחתה את האגודה הדאגה לקיומם של בעלי-המלאכה מבני הישוב הישן וכן העולים החדשים. החברה רכשה בניין ערבי ישן ברמלה, והוא הפך לבניין בית-הכנסת ותלמוד-תורה. אך יהודים מתיישבים טרם הגיעו. חיים טפר העיד על עצמו כי היה היהודי הראשון שהגיע לרמלה. הוא שכר שני חדרים בבית דו-קומתי בקרבת תחנת-הרכבת וסמוך לאכסניית עולי-הרגל לירושלים. מחלונות הבית ניתן היה להשקיף על בית-מרקחת ועל המסגד הגדול של רמלה. (כיום מצוי השוק של רמלה בקרבת מקום). עד סוף המאה ה-19 מנה הישוב ברמלה 170 נפש. התיישב ובה בעלי-מלאכה מבוגרי-ביה"ס כל ישראל חברים בירושלים, ופועלים רבים שעבדו במושבות והתגוררו בעיר. (החברה "למען ציון" סייעה גם להקמת גרעינים של ישוב יהודי בלוד, בעזה ובשכם). הערבים כינו את השכונה היהודית הזו "מוסקוביה".

משפחת טפר גרה אמנם ברמלה, אך הפרנסה היתה מצויה מחוץ לעיר. אברהם-אבא הגיע בחיפושיו אחר עבודה גם לירִיחו. סמוך לגשר-אלנבי בנו בתים. לשם הגיעו האב ובנו בכורו רכובים על חמורים מרמלה ביום ראשון, וחזרו לביתם ביום ששי. אחר כך בנו בתים ברחובות ובגדרה. משם עברו לשפץ את החאן הידוע של חדרה, שם גם חלו בקדחת. בינתיים החלו בבניית היקב בראשון-לציון ובני המשפחה הצטרפו את הבונים: אברהם-אבא, חיים, ומאוחר יותר גם שלמה וישראל והחתן משה ציגלרויט.

העבודה ביקב היתה במלוא תנופתה: את סיתות האבנים נתנו בידי הערבים שנחשבו למומחים במלאכה זו, והיהודים בנו מלבנים בלבד. אך משפחת-טפר

COMITÉ de la Colonie REHOBOTH
près JAFFA, Palestine

ועד המושבה "רחבות"

Rehoboth, le ... 191... תרצ"...

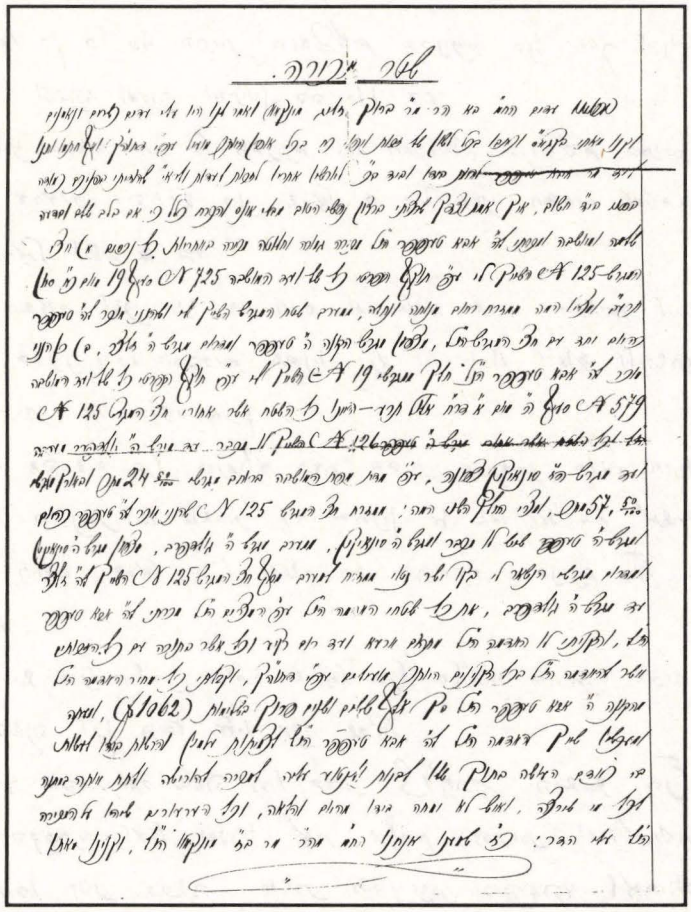
שטר מכירה

שטר מכירה

התעקשה לעסוק גם במלאכת הסיתות ובבנייה מאבן. בני-המשפחה קבעו מחיר נמוך, כפי שקיבלו הערבים, ובלבד שיקבלו דריסת-רגל. ואמנם הם הצליחו בכך ובנו גם את בית-הפקידות בראשון-לציון, הבית הראשון שנבנה ע"י יהודים.

באותם ימים החלו בני-המשפחה להרגיש כי המגורים ברמלה נעשו בלתי אפשריים. קשה היה לצאת ברגל בבוקר השכם ולחזור בלילה אחרי יום עבודה לרמלה. המשפחה גדלה, נולדו נכדים, וצריך היה לדאוג גם לחינוכו ולימודיו של הדור הצעיר. מוסדות-חינוך עדיין לא היו ברמלה. המשפחה התפצלה: חיים פנה לנס-ציונה, הניה ומשה לראשונלציון, שרה, טובה ורבקה נישאו לבני נס-ציונה ועקרו לשם. עם ההורים ברמלה נותר ישראל, עדיין רווק.

בשנת 1910 הועמס צריף-עץ על עגלה והוצב בחצרו של יוסף פלדמן ברחוב רוטשילד בנס ציונה.הצריף כולו, די על די אמות, לוחות על גבי ארגזי-נפט שימשו כמיטות, ספסלי-עץ ליד שולחן-קרשים ומנורת-נפט נתלתה למאור. העיקר שבכל ערב, אחרי יום-עבודה, אפשר היה לחזור הביתה. אך אברהם-אבא חש לא בנוח במושבה. אנשי נס-ציונה לא הקפידו בקיום מצוות, והוא ביקש להתגורר בסביבה חרדית יותר. רחובות מצאה חן בעיניו, אך ועד המושבה ברחובות לא התלהב להושיב בתחומו בעלי-מלאכה שונים שלא עסקו בחקלאות. תיקנו תקנה שרק בעל- מלאכה אחד מכל מקצוע יהיה רשאי להתגורר ברחובות. לאחר מאמצים רבים והשתדלויות מכל צד, הצליח אברהם-אבא לקבל היתר מגורים. ביום ט"ו אייר תרע"א (1911) נקנה דונם אדמה ע"י אברהם-אבא תמורת 200 פרנק, ולאחר מכן נרכשו שני דונמים נוספים תמורת 1062 פרנק. זו כבר היתה נחלה של ממש, ובה בנו ביתם ההורים עם ישראל בנם.

שטר מכירה

בשנת 1915 נפטר אברהם-אבא טפר. בן 73 היה במותו. הוא נקבר בבית-העלמין של נס-ציונה. פייגה אשתו המשיכה לגור ברחובות, ובשנת 1934 עברה לגור אצל רבקה בוקסר בתה, עד יום מותה בשנת 1944. פייגה זכתה לראות נינים ואף בני נינים והיתה דמות מוכרת ואהובה על בני משפחתה. גם בערוב ימיה זכתה לבריאות, וסיפורים הלכו במשפחה על ראייתה החדה ממרחק. היא נפטרה בגיל 99 שנה, ונקברה בנס-ציונה.

העתקת צוואה של הי אבא טפר

כל ימי חייה זכה הנשואה שהאויר לה בהשכמה הלך

ומוד מאחר הישש הלך עטר עלומה על כתפו וחתנו אחד זה מאה אחזון שם יהיה

מחנק בבד זה ירוק מתחת ידיכן שיהא נכתב כיאות ובתחילה באופן בתהא עלמה

או המבוקש בשטר זה מחומת שלא יהא שום פקפוק ומרור ודין ובפרשם מעולם

לחופות וחומר עטר עלומת שבמה קבלתי עלי ועל יורשי באותיות וחומר כל שטרי עלומת

שבמה קונה בית שלי בירושלים ובלון בטופס רשטרי זה באון זהה

יום הלך חמש הלך שנה הלך

נאום פולמוס בהרה אלוה ואתונסקי גולד פה מושבה עם-עלמה תל

ונאום שמואל בר אבינתם ירבעם

ובך את כמה אמרא בר שמה טפר הלך אחת מתלך שמתה חלוי וחיים לרבנן ולכי שמק

ומה שעשה בפניו ומה שלות בסניני בלעומת שבמה היה. יום ב לחמש מנין הרביעה

פה עם - עלמה

נאום פולמוס בהרה אולפו לאלינסקי גולד ונאום

בנה אחינו חבפו ושד מושבת ופו - חנין עם עלמה מקיימים את חתימת

הידים הלך ומאשרים את הלנאה הלך בכל תקף ושלו שה באון בו התחתם

יום א ב אלול הרביעה חברו שד המושבה

מחין צלאלקוס

שמעון לוז בכלי

יואב בהנא

אני הח"מ מצהיר בזה שהאמור הנ"ל תורגם על ידי מפי

הנאמן לי שזאת היא הודעתו ושיקפה בפני בירושלים ביום

הראשון לחודש תשרי תרפ"ט אליקים פוזנר.

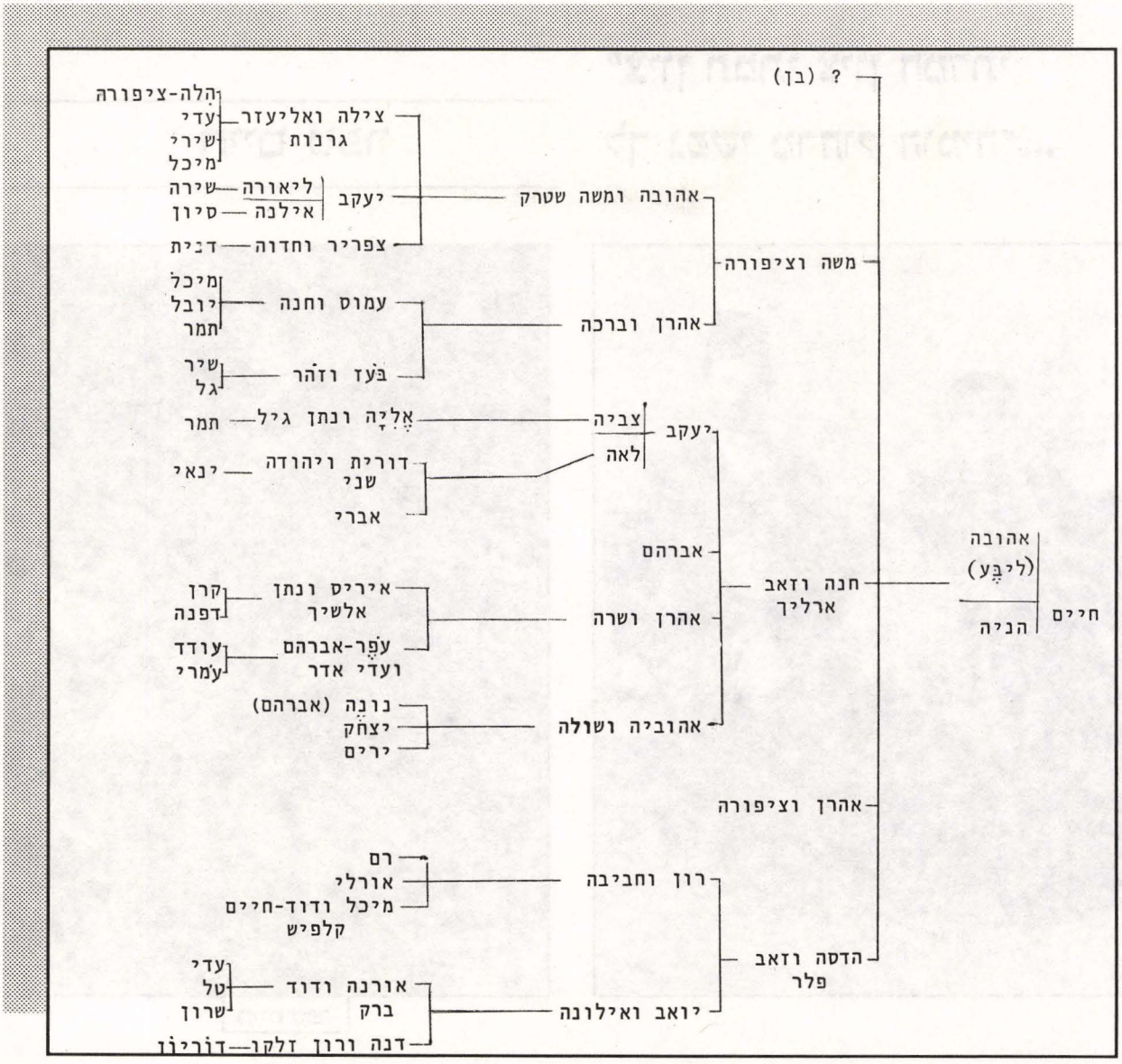
פייגה עם הנכדים והנינים

פייגה עם הנינים

"שנה טובה" עם פייגה

? (בן)
אהובה ומשה שטרק
משה וציפורה
צילה ואליעזר
גרנות
הלה-ציפורה
עדי
שירי
מיכל
יעקב
ליאורה
שירה
אילנה
סיון
צפריר וחדוה
דנית
עמוס וחנה
מיכל
יובל
תמר
בּעז וזהר
שיר
גל
אהרן וברכה
צביה
לאה
יעקב
אלְיָה ונתן גיל
תמר
דורית ויהודה
שני
אברי
ינאי
אברהם
חנה וזאב
ארליך
אהובה
(ליבָּע)
חיים
הניה
איריס ונתן
אלשיך
קרן
דפנה
עפֶר-אברהם
ועדי אדר
עודד
עמרי
אהרן ושרה
נוֹנָה (אברהם)
יצחק
ירים
אהוביה ושולה
אהרן וציפורה
רם
אורלי
מיכל ודוד-חיים
קלפיש
רון וחביבה
הדסה וזאב
פלר
עדי
טל
שרון
אורנה ודוד
ברק
יואב ואילונה
דנה ורון זלקו
דורין

ענף משפחתי

חיים טפר

"ציון תמתי ציון חמדתי
לך נפשי מרחוק הומיה"...

חיים טפר

חיים טפר היה הבן הבכור של ר' אברהם אבא ופייגה טפר. הוא נולד בסימיאטיץ' ב"ח תמוז תרכ"ד (1864) לאחר שקבל את חנוכו ב"חדר" העבירו אביו למלאכה ולמדו את אומנותו הוא: מלאכת הבנאות.

אהבתו לציון וחלומו להיות חקלאי בארץ האבות, לא נתנו לו מנוח. כאדם עובד, המתפרנס מיגיע כפיו, שאף לחיי עבודה בארץ ישראל.

מסבות שהזמן גרמן נסע לאנגליה ושהה שם שנתיים. היו אלה ימים של חגיגות יובל המאה לסר משה מונטפיורי. באנגליה עסק בבניין וגם בגלוף מקלות הליכה, הוא נרשם שם כחבר באגודת הפועלים העבריים בלונדון. ושמר על כרטיס החבר שלו שהיה מצוין במספר 7.

בינתים הגיע לשנות שרות הצבא וחזר למולדתו למלא את חובתו. שרותו הצבאי היה קצר בחזרו נשא לאשה את ליבע, ממשפחת פונר, והנה שמע כי מתארגנת במזריץ' קבוצה, המתכוננת לעלות לארץ ולרכוש קרקע, חיים טפר לא הרהר רבות ומהר להצטרף לקבוצה זו.

אנשי הקבוצה נוכחו לדעת, שחיים ניכר לא רק בכמיהתו לציון, אלא הוא אדם מעשי ואחראי וניתן להפקיד בידיו את משימת העליה וגאולת הקרקע. וכך השאיר חיים את אשתו ובנו שנולד לו בינתים, בקרב בני משפחתו

צלום "התנאים" של חיים טפר (1)

צלום "התנאים" של חיים טפר (2)

ועלה כחלוץ לא"י. הוא נצטווה להגיע לכפר הערבי סומל ליד יפו ולפנות אל דב הלוי פלמן שהתישב שם עם משפחתו. דב הלוי פלמן ממזריץ' היה בין מיסדי "האגודה להתנחלות בארץ" ועזר לבני מזריץ' ליסד את "יסוד המעלה". הוא היה אמור לעזור לחיים לרכוש אדמות בקדש נפתלי למען חבורת מזריץ'.

לפני נסיעתו החליט חיים, כחובב ציון ותיק, לבקר אצל הסופר משה לילינבלום, שהיה מזכיר "חובבי-ציון" באודסה. הימים ההם היו ימי "העליה המבוהלת" לעסקני ציון ורבים שחשקו לעלות לארץ נעצרו ע"י המנהיגים ובתוך סערה זו הופיע צעיר בן עשרים וחמש במשרדו של לילינבלום באודסה ואמר בפשטות:

- אני רוצה לעלות לפלשתינה.

- ענה לו מל"ל: "לא בשבילך ארץ ישראל".

- אמר ר' חיים: "אנכי בנאי, וברצוני לעבוד שם במקצוע שלי, אם ידועה לך כתובת מתאימה - נא להפנותנו לשם".

- חייך מל"ל: "נכר בך שיהודי אתה, בן לעם קשה עורף".

- ור' חיים ענה בתקיפות: "באתי לבקש עצה. אינני רוצה בכסף ולא בעצות של רפיון ידיים".

בסופו של דבר הצטייד ר' חיים בהמלצת מל"ל כתובה בעברית ומופנית אל המהנדס פפירמיסטר, שהיה נודע בירושלים ובנה את בית הכנסת ברשל"צ.

באביב 1889 דרכו רגליו של חיים טפר לראשונה על אדמת יפו. שם פגש את קבוצת מזריץ' ושם ראה את המון הסרסורים וספסרי קרקע הרוחשים כצרעות סביב אנשי הקבוצה. כל אוירת הסחר מכר, אוירת ספסרים וסכסוכים לא מצאה חן בעיניו והוא החליט: אעלה לירושלים.

ובירושלים, לאחר ששפך שיחו לפני הכותל, החל לבקש עבודה ומהר למצאה אצל אפנדים ערביים דוקא הקשר עם המשפחה נשמר ולפני ראש השנה קבל מכתב מהבית ושמח לקרא כי המשפחה עולה ארצה. ואמנם מיד לאחר הסוכות הגיעו ליפו ההורים והילדים וגם אשתו ובנו הקטן.

את הדף של העליה מסימאטיץ' פותחת משפחת טפר. מציאת דירה ביפו, היתה משימה בלתי אפשרית וחיים החליט לשכור שני חדרים ברמלה, שבה החלה, "החברה למען ציון" לעודד יהודים להתישב. שם השתכנה המשפחה כולה.

לימים, קבל חיים הודעה מהקבוצה ממזריץ', כי הם עולים לגליל לקנות אדמה והוא מהר להצטרף אליהם. עדיין לא נמוג החלום לגאול אדמה ולחיות כחקלאי בארץ ישראל. הדרך לגליל התנהלה בכבדות כשהקבוצה רכובה על גבי חמורים, בכל ישוב עברי עצרו ושמעו את קורותיהם של המתישבים ובעיקר את תלונותיהם ומכאוביהם שהיו רבים וקשים, כך עברו את פתח תקוה, זכרון יעקב, חיפה, עכו, צפת ומשם ירדו לראש פינה, יסוד המעלה ואדמות קדש נפתלי שהוצעו למכירה.

השטח היה שייך לשני אפנדים. אחד מהם הסכים למכירה תמורת 8000 נפוליאונים זהב. המקום עורר את התפעלות אנשי הקבוצה. מעיינות מים מפרים, אדמה פוריה, פירות בשפעו בסביבה אנשים בריאים. אפילו ברוסיה הגדולה קשה היה למצא אדמה כה מתאימה להתישבות. אפשר היה להקים שם עיר שלמה רק מהאבנים המצויים במקום! מלאי התפעלות מהאדמה וסגולותיה החלו לנהל מו"מ עם הערבים ובמהרה נוכחו לדעת שהתפעלותם הרבה הקפיצה בינתיים את המחירו האפנדי כבר דרש 12000 נפוליאונים, סכום שלא היה בידי אנשי הקבוצה, בקצור, מכל הענין לא יצא ולא כלום.

עורבא פרח! רק צער וכאב לב ששטח כה נאה לא נגאל. מעט החסכונות שהיו לחיים בוזבזו בנסיעות, למעלה מאלף פרנק, ובידיים ריקות חזר למשפחתו ברמלה.

באותם ימים החלו בונים את הבתים הראשונים ברחובות וחיים החל לעבוד שם, אך העבודה לא היתה קבועה, כי הממשלה העותומנית שאסרה על הבניה היתה מפסיקה את העבודה לעתים קרובות. ובין בנין לבנין עבדו במעדר בשכר שבעה גרושים ליום. כשהחליטו לבנות את בית הועד ברחובות, תכננו בית מידות בעל שתי קומות וחיים נבחר כאחד הבנאים.

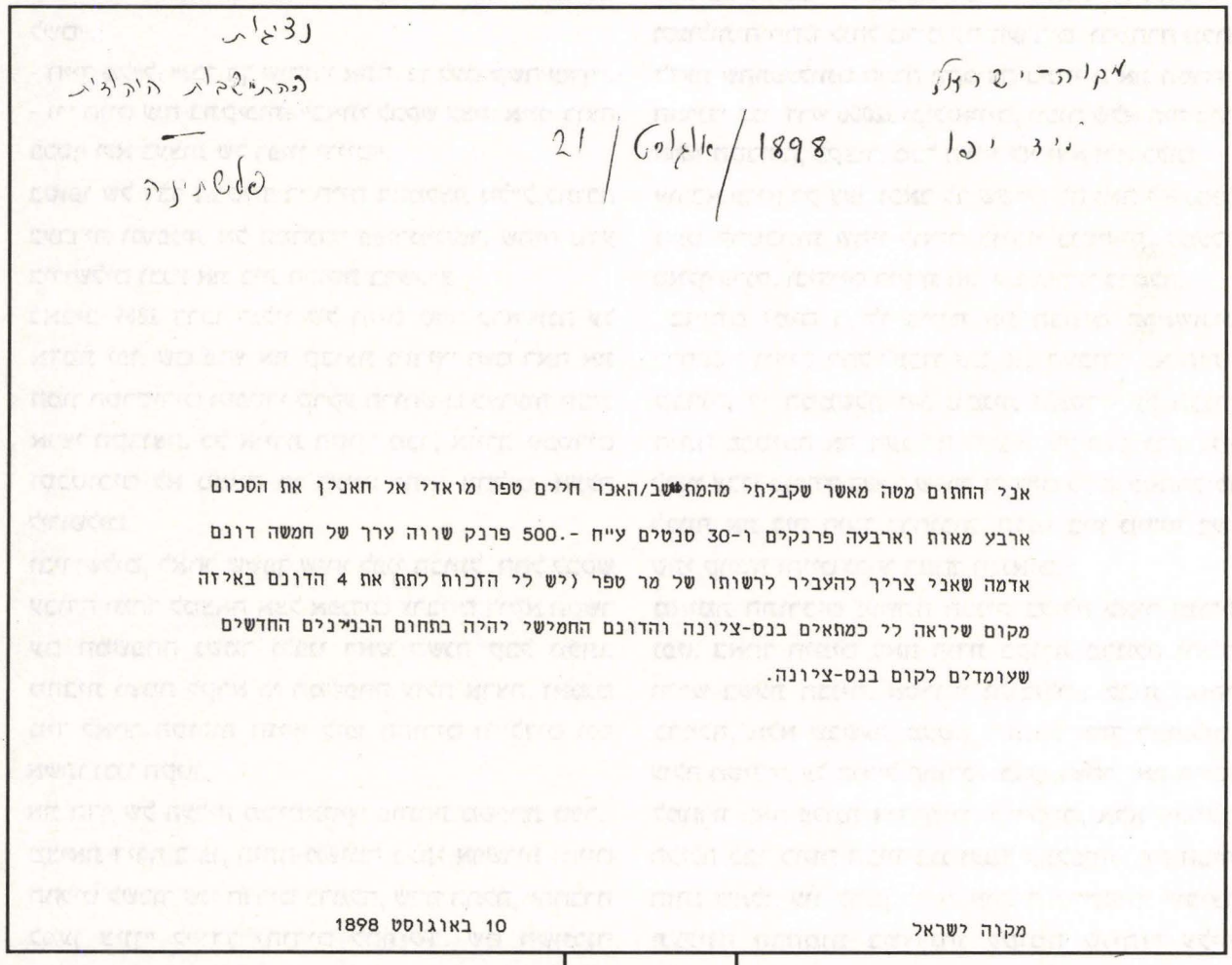
מאימת התורכים נעשתה הבניה בלילה לאור מנורת נפט. באחד הימים באה ועדת בקורת מרמלה וחיים נתפש בשעת הבניה. אסרוהו והובילוהו לבית הסהר ברמלה, אלא שבשעת מעשה, התנפל אחד הפועלים, עולה מסיביר, על החייל התורכי ופצעו ושחרר את חיים! למחרת באה פלוגת זינדרמים תורכיים, אלא שבמשך הלילה כבר כוסה הבית בגג ועמד לתלפיות. מה הבית הזה? שאלו. ענו להם, כי זו אורווה לבהמות. "וכיצד תעלינה הבהמות במדרגות לקומה שניה?" עלית הבהמות במדרגות עלתה 10 נפליאונים בקשיש והבעיה

נפתרה. (בית-מועצה זה נהרס בהפצצה במלחמת השחרור).

גם בגדרה עבד חיים וכל אותה תקופה היה רחוק מביתו. בערב ראש השנה בא לרמלה לחוג את החג בקרב בני המשפחה ומצא את ילדו חולה אנוש. בחג, רכוב על חמור, הביא את הילד לרופא בראשל"צ ובפקודת הרופא הבהילו ליפו לבית החולים. כשבא למחרת לראות בשלום הילד פגשתו אשתו בבכי תמרורים: "אבדנו את הילד"! הקרבן הראשון במולדת החדשה.

לאחר השבעה שוב החלו דאגות הפרנסה וחיים שמע כי נדרשים בנאים לשפוץ החאן בחדרה. הוא יצא עם אביו לחדרה אלא שלאחר תקופה קצרה חלה בקדחת הצהובה והובל חסר הכרה לביתו ברמלה. חמישה חודשים פרפר בין החיים למות. הבנאים האחרים שעבדו עמו בשפוץ החאן חלו אף הם ונפטרו אחד אחד. תרופה אחת היתה בארץ למחלה זו והיא החינין. חיים בלע כמויות כה גדולות של חינין, שכשהובא לפני הרופאים בבית החולים "משגב לדך" נבהלו מתוצאות הבדיקות. הטחול היה כה נפוח, שהרופאים התפלאו כיצד נותר בחיים בכלל. לאט לאט חזר לאיתנו, אך הפרוטה היתה חסרה בבית. המעט שחסך מעבודתו - בלעה המחלה.

באותה תקופה החלו לבנות את היקב ברשל"צ וחיים הוזמן לעבוד שם, מן הנמנע היה לעבור לגור ברשל"צ ע"פ פקודת האדמיניסטרטור ולכן הוחלט שהמשפחה תעבור לואדי חנין. כך היה קרוב יותר למקום העבודה וגם הבנים יוכלו לקבל חינוך נאות.

מקוה ישראל

10 באוגוסט 1898

אני החתום מטה מאשר שקבלתי מהמתישב/האכר חיים טפר מואדי אל חאנין את הסכום ארבע מאות וארבעה פרנקים ו-30 סנטים ע"ח -.500 פרנק שווה ערך של חמשה דונם אדמה שאני צריך להעביר לרשותו של מר טפר (יש לי הזכות לתת את 4 הדונם באיזה מקום שיראה לי כמתאים בנס-ציונה והדונם החמישי יהיה בתחום הבנינים החדשים שעומדים לקום בנס-ציונה.

קניית הקרקע

AGENCE
DE LA
COLONIZATION ASSOCIATION

PALESTINE

Mikveh Israël, le _____ 189

près Jaffa

Je soussigné reconnais avoir reçu du colon Hayim Leger de Wad-el-Hanine la somme de quatre cent quatre francs 30 c. (fr. 404,30) à compte de la somme de cinq cent francs, valeur de cinq dounams de terrain que je dois mettre à la disposition dudit Leger, me réservant le droit de lui céder quatre dounams dans un endroit quelconque qui me paraîtra convenable et le cinquième dounam devant être dans la ligne des nouvelles constructions à élever à Mes-Dion.

Mikveh Israël, le 10 Août 1898

D. Hayim

קניית הקרקע

הניה עם הילדים

העיקר שבכל ערב, לאחר יום העבודה יוכל לחזור הביתה, שעה הליכה מואדי חנין לרשל"צ ובלשונו של חיים, "ובבקר בלכתך בדרך לווך הצפורים בצפצוף עליז ועם ערב, בחזרך - ילווך תנים ושועלים ביללותיהם וזה אינו קשה ואינו משעמם כלל ועיקר! ואם בעל רגש הנך - תוכל לפזם לך ממנגינות חזן או משירי המולדת - והדרך תקצר לך מאד!"

העבודה ביקב היתה במלא החנופה. את הבניה באבנים מסותתות מסרו לערבים שהיו מוחזקים מומחים בבניה מסוג זה. ליהודים לא היתה דריסת רגל בשטח. הם בנו אך ורק מלבנים ורצפו רצפות. חיים החל להאבק על הזכות לעבוד באבן. הוא קבע מחיר נמוך במקצת משל הערבים ואמנם נמסרו לו בנית שני בתי אבן ברשל"צ. הערבים, שראו בו מתחרה קשה, הפחיתו את המחיר למינימום, אך חיים לא נרתע וקבל את העבודה. במשך עשרה שבועות בנה את הבנינים שנמסרו לו והרווח מעבודה זו היה שלושה וחצי נפליאונים! אך הוא זכה במאבק. עבודת האבן ביקבים עברה לידי בנאים יהודים. חיים היה כובש העבודה באבן הראשון בארץ. בית הורוביץ ובית סגל ברשל"צ עומדים על תילם עד היום הזה.

שלוש עשרה שנה עבד חיים ביקב, כל ברכות היין נבנו על ידו. מצבו הכלכלי השתפר והחליט להגשים את חלומו ולעשות לביתו. הוא רכש בנס-ציונה שטח של 50 דונם אדמה ונטע כרם ענבים. בערבים, עם שקיעה ובלילות ירח היה חיים נוטע את כרמו, בעוד בימים עסק בבנית היקב. בבניה השקיע מחום לבו וממרצו. האבנים דברו אל לבו. "אני אבנה ארמונות בארץ ישראל" נהג לאמר אך כשם שאהב את מקצועו. אהב את השדה והעץ. הכרם שלו היה מן המשובחים בסביבה. הוא רכש מגרש בן חמישה דונם ועליו בנה את ביתו. ראשית נחפרה באר ולידה משאבת יד. וכך נפתרה בעית המים. מהאדמה שחפר - לבן לבנים ובנה רפת. בינתיים שכן ברפת זו את משפחתו שעברו מואדי חנין לשטח החדש, נס ציונה, לכשנשלם הבית היה זה הבית היחידי בכל הסביבה. לא

חתונת אהרן וציפורה טפר ל"ג בעומר תרפ"ה (1925)

היה עץ ולא שיח. אך בחריצותו הפך המקום לגן פורח. באותה תקופה עמדה ליבע ללדת את ילדתה הרביעית. מחוסר מילדת וכתוצאה מטפול בלתי היגייניי ביולדת נפטרה ליבע לאחר לידת הבת הרביעית - הדסה. עוד קורבן על מזבח המולדת. פעמים רבות היה מהרהר שמא דחק את הקץ. לולא מהר לעזוב את רמלה אולי היתה אשתו נותרת בחיים. ליבע נקברה ביפו ולאחר זמן נשא חיים את הניה לבית פורל לאשה והטיל עליה את הדאגה לגדול ארבעת הילדים: משה, חנה, אהרן והדסה. לאט לאט נוספו עוד מתישבים וביתו של חיים היה מרכז החיים במושבה, ילדיו אהבו את השדה והאדמה וביחוד בנו אהרן שטפל באהבה מיוחדת בפרחים. גנת הפרחים ליד הבית היתה ידועה בכל הסביבה. גפן השתרגה על סכה יפה שבנה, מדרגות ומעקה משורג הובילו אל הסכה, בתוכה היה שולחן שיש עגול ונאה ולידה ברכה, שדגי זהב שטו בה. במרכז הברכה ניצבה חסידה גאה שמפיה פרצו המים, הילדים אהבו לשים כדור בפי החסידה והוא היה מרקד עם זרם המים לשמחת כולם. היתה זו חצר אכר למופת. שלושה וחצי דונם אתרוגים היו מאחורי הבית ובחצר פרות, עופות ושובך יונים.

אך כל נס ציונה היתה רחוב אחד בלבד, הרחוב, שמכונה היום רחי תל-אביב היה רכושם של הערבים. הוצאת רגלך מטר אחד מעבר לרחוב והנה אתה כבר לא בתחומך! חיים טפר נשא נפשו לגאול אדמה זו. נפשו לא ידעה מנוחה. הוא בא בדברים עם בעלי האדמה והם נאותו למכר את השטח תמורת שלושים אלף פרנק. סכום עצום באותם ימים, חיים פנה לדיזנגוף, שהיה בא כח חברת "גאולה", אך המחיר הגבוה הרתיעו ואז הכניס חיים את ידידו ירושבסקי בסוד הענין ושכנעו כי גבולות המושבה חייבים להתרחב. השטח חייב להגאל ויהי מה! ויזמתו עלתה בידו. הוא נתן את כל חסכונותיו, ארבעת אלפים פרנק, ירושבסקי נתן אלפיים פרנק ודיזנגוף בשם חברת "גאולה" קנה את הקרקע. השטח נמכר מגרשים מגרשים לקונים יהודים, לחיים ולירושבסקי הוחזר כספם והמטרה הושגה. חיים במרצו להרחיב את גבולות המושבה, האדמה נקנתה על שמו, בהיותו נתין עותמני ולא עבר זמן רב ותושבים חדשים נוספו למושבה. רחובות חדשים ובתים. בבאר

GENERAL COUNCIL AND PATRONS :

PALESTINE COMMITTEE :

LONDON 1933

Diploma of Merit

AWARDED TO

Mr. H. Tepfer (Orange Wine)

Palestine

Reading
PRESIDENT.

Melchett
CHAIRMAN.

Edmund S. Lewis
HON. SECRETARY.

Ernest Dalton
ORGANISER.

הדיפלומה שחיים טפר קיבל על הכנת יין

שבחצרו הוחלפה משאבת היד במנועו במשך שנים השתמשו בני המושבה במי הבאר של חיים.

בינתיים החלה העליה השניה וביתו הפך אבן שואבת לכל גדולי הציונות שבקרו בנסציונה, החל מד"ר הרצל, אחד-העם, וולפסון, אוסישקין, דרויאנוב ועד קלויזנר ורחל ינאית. הוא שמש סמל לאכר חרוץ, שהקים את נחלתו במו ידיו בלא עזרת אדם או מוסד, מעולם לא הלין שכר והפועלים נהגו לאמר: כאן לא עובדים **אצל** טפר אלא **עם** טפר.

אחד מתחביביו של חיים טפר היה הכנת היין. הוא היה מכין יין מכל פרי שהיה ברשותו. גם את הכהל נהג להכין בעצמו. מלחם יבש או מתפוחי אדמה. הנכדים עדיין זוכרים את השפופרת המיוחדת שהיתה לו למדידת האלכוהול. את בקבוקי היין עיטר בתויות מיוחדות שהוזמנו במיוחד. לצורך זה יין כזה נשלח לתחרות יינות באנגליה וזכה בפרסים.

תקופת עקירת הגפנים לא פסחה גם על נס ציונה. במקום כרמי גפן ניטעו פרדסים. חיים עקר גם את כרמו ופרדס, חצב באר והקים ברכת השקאה בפרדס. לימים, הפכה בריכה זו למקום רחצה לבני המושבה. אך אחרות לבקש יום עבודה. הפרדסים עדיין לא נשאו פרי ודוקא בתקופה זו הורגש חסרון בית כנסת במקום וחיים טפר נרתם למשימה זו בכל חום נפשו, הוא לא נואש מחסרון הפרוטה בקרב אנשי המושבה והחל ללבן לבנים לבית הכנסת מכספו שלו. קיר אל קיר ונדבך אל נדבך והבנין הולך ונשלם. הנה הגיעו לגג! ואמצעים מנין? "מכאן ומשם" נהג חיים לאמר. הוא תורם ומתרים. בונה בית ומתרוצץ בערבים וכל מי שזיק אלהים בלבבו - נענה. אין עומדים מנגד. וחיים הוא האדריכל, הוא הבנאי וכל חבר העובדים מושפע מהתלהבותו. והבית קם! מעתה את כל מאמציו, אהבתו ומסירותו הוא מקדיש למקדש מעט זה, תמיד משכלל, מתקן ומשפר. ואכן היה זה אחד מבתי הכנסת המפוארים שבארץ ואחת התקופות הברוכות בחייו. והנה הופרה מנוחתו ואסון ירד על ראשו. בנו האהוב אהרן, אבי הפרחים, ברוך הידים, נפטר לאחר מחלה קצרה. עוד קורבן והוא כבר השלישי!

לזכר הבן הזה בנה בבית הכנסת בימה נהדרת ובזה התנחם במקצת.

קבוצת עולים מסמיאטיץ' על גבעה בנס - ציונה בשנת 1910

בתקופת נטיעות הפרדסים היה חיים חלוץ הבארות והברכות בסביבה. המושבה גדלה והתרחבה אך המצב הכלכלי היה קשה. הפועלים שכירי היום, נדדו למושבות

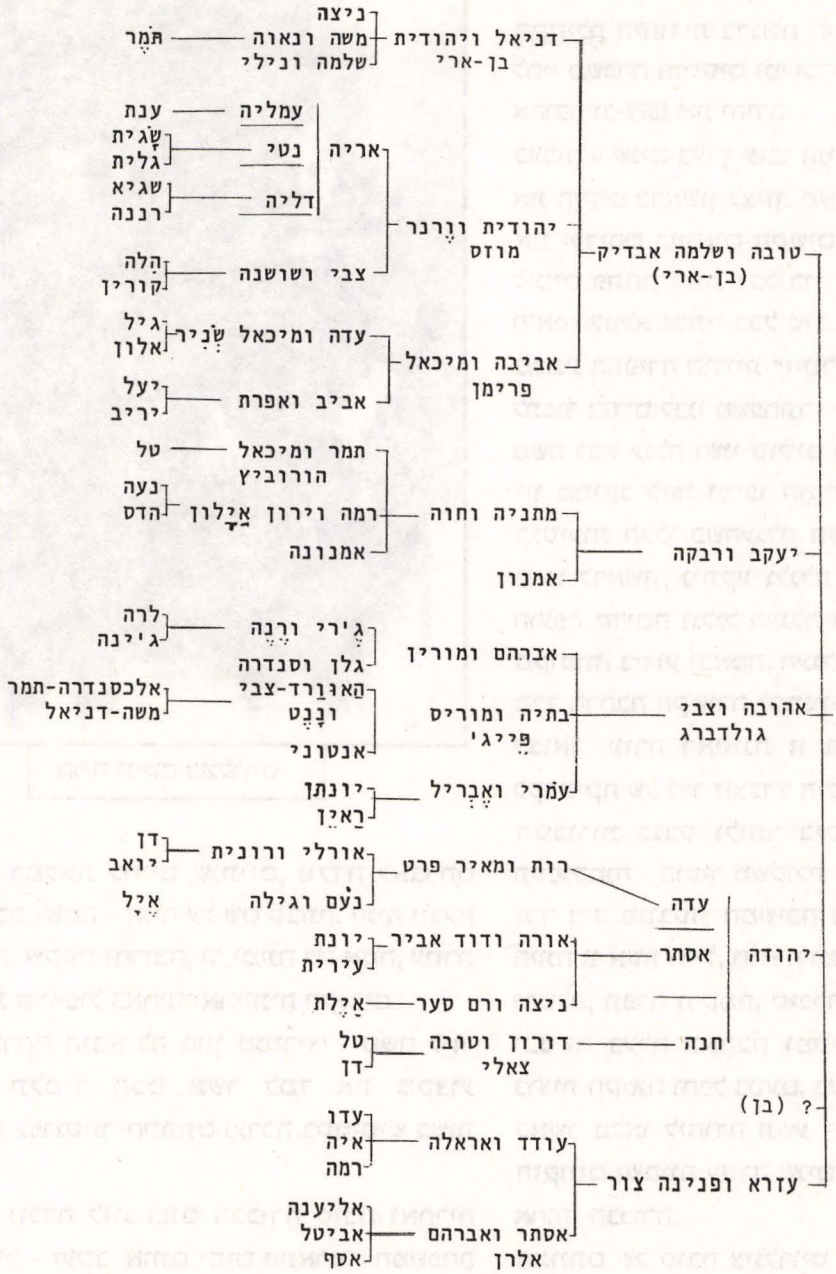
בית הכנסת נבנה למרגלות "גבעת האהבה" (שם שניתן ע"י ביאליק). על גבעה זו חלמו את שיבת ציון וקום המדינה. על גבעה זו רקדו הורות ונרקמו הרבה רומנים.

כל צעירי המושבה וחברותיהם רקמו כאן את חלום עתידם. הרבה לחישות ורטט לבבות שמעה הגבעה. והנה התבונן חיים טפר באחד הימים למרגלות הגבעה וראה כי הגישה אליה קשה ולא נוחה. לא הסס הרבה והחל לבנות מדרגות רחבות ונאות לא נח ולא שקט עד ששלמה המלאכה. ועם נטיעת העצים על הגבעה ובצידי המדרגות, כבר החל לתור ולבקש מלאכה נוספת בה יוכל לעסוק וזו תמיד נמצאה לו. הפעם החל לטפל בבית הקברות שמחוץ למושבה, "מקום זה", נהג לאמר, "שנחים בו חולמי ולוחמי שיבת ציון, צריך להיות מסודר ויפה". נטע עצים, דאג לגדר ולנקיון המקום. גם את קברו שלו הכין ואף מצבה הכין לעצמו והחזיקה בביתו. בן תשעים היה כשפעל לשקם וליפות את בית הקברות. עדיין מלא מרץ ותכניות עשיה. אבל גם חשבון נפש היה עורך לפעמים: "מרגיש אני כי עשיתי משהו למושבתי ולמולדתי, הוגשם החלום וזכיתי לחיות במדינת ישראל". ולפעמים היה אומר: "תפילתי לצור ישראל, שאזכה עוד לבקר בירושלים, לשפוך שיחי לפני הכותל כפי שעשיתי לפני ששים וחמש שנה, בעלותי ארצה אך הפעם יתנוסס דגל ישראל על מגדל דוד והיה זה שכרי".

סבא חיים זכה לראות את נכדיו וניניו. היה מכובד ואהוב על בני משפחתו וכל מי שהכירו. בן 99 היה במותו (1955).

סבא חיים

דניאל ויהודית בן-ארי
ניצה
משה ונאוה
שלמה ונילי
תמר
יהודית ורנר מוזס
עמליה
נטי
דליה
ענת
שגית גלית
שגיא רננה
אריה
צבי ושושנה
הלה קורין
אביבה ומיכאל פרימן
עדה ומיכאל שניר
גיל אלון
יעל יריב
אביב ואפרת
טובה ושלמה אבדיק (בן-ארי)
מתניה וחוה
תמר ומיכאל הורוביץ
רמה וירון אילון
טל
נעה הדס
אמנונה
יעקב ורבקה
אמנון
אברהם ומורין
גירי ורנה
לרה גיינה
גלן וסנדרה
בתיה ומוריס פייגי
אהובה וצבי גולדברג
הניה ומשה צילגלרויט
האוורד-צבי ונגט
אלכסנדרה-תמר
משה-דניאל
אנטוני
עמרי ואבריל
יונתן
ראין
רות ומאיר פרט
אורלי ורונית
דן
יואב
נעם וגילה
איל
עדה
יהודה
אורה ודוד אביר
אסתר
יונת
עירית
ניצה ורם סער
איילת
חנה
דורון וטובה צאלי
טל
דן
? (בן)
עודד וארלה
עדו
איה
רמה
עזרא ופנינה צור
אסתר ואברהם אלרן
אליענה
אביטל
אסף

הניה ציגלרויט

"אשת חייל מי ימצא ורחוק מפנינים מכרה".

הניה ומשה ציגלרויט

בשנת 1866 במלאת לחיים שנתיים, נולדה לאברהם ופיגה טפר בת ושמה - הניה על שם סבתה. הניה נודעה כילדה עדינה, שקטה וחרוצה, יד ימינה של אמה, עוזרת על ידה בבית ובטיפול באחיה ואחיותיה הקטנים.

בהגיעה לפירקה הובא לה חתן ממזריץ' - משה ליזר ציגלרויט, תלמיד חכם אשר למד את מקצוע הבורסקאות לפרנסתו. חתונתם נערכה בסמיטיש בשנת 1890.

שנה אח"כ נולדה לזוג בתם הבכורה טובה ואחריה כעבור 3 שנים - יעקב. אותם ימים התארגנה המשפחה כולה לעליה ארצה. הניה, משה וילדיהם הרכים הצטרפו להוריהם אחיהם ואחיותיהם. מחוף יפו נסעו בעגלות לרמלה וקבעו את מושבם ב"מוסקוביה".

משה החל לעבוד בראשון לציון בבנין ובבנית היקב. בכל יום ראשון יצא יחד עם גיסיו מרמלה לראשון וביום ששי טרם כניסת השבת חזרו למשפחותיהם ברמלה. בקרב הקהילה היהודית ברמלה היווה שבט הטפרים דוגמא לחיי משפחה תוססים ומלוכדים. ב- 1897 ילדה הניה את אהובה וב-1899 את יהודה.

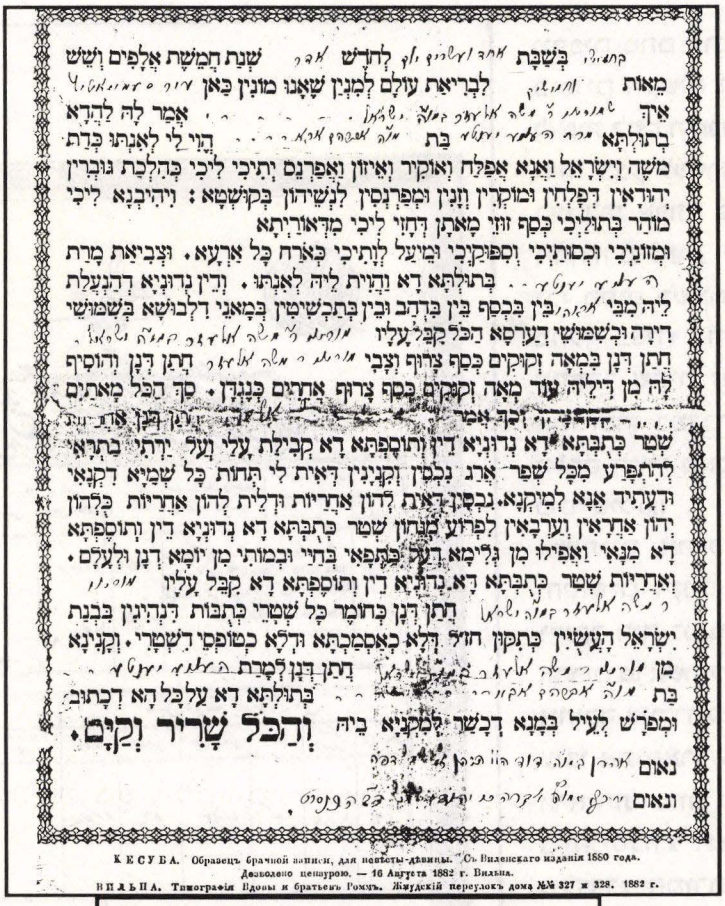
כעבור 4 שנים בערך עזבו הניה ומשה את רמלה והחלו את חייהם בראשון לציון. משה עבד ביקב והניה גידלה את ילדיהם בתנאים הקשים אשר שררו בימים ההם. לימים פתחה חנות "כל בו" קטנה בצריף אשר בחצר ודאגה למלא אותה בכל טוב. בחנותה החזיקה אף את מכונת התפירה הידנית "זינגר" ובשעות "שקטות" נהגה לתפור בגדים לבני משפחתה.

משה רכש עגלה ושני סוסים ובעזרת עגלון ערבי הוביל יין מהיקב ליפו ומיפו הובילו סחורה לחנות. באחת הנסיעות הללו כשהעגלה העמוסה מיטלטלת בדרכה מיפו לראשון, ניתקע גלגלה במהמורה רצינית, הניה הועפה קדימה וגלגל העגלה עלה על ידה ושברה בשני מקומות: בזרוע ובאמה. העגלון הערבי הסיר את חגורת הבד הרחבה הקשורה למתניו-האבנט וקשר לה את היד לצואר. עזרה ראשונה זו הספיקה עד אשר הגיעו לקליניקה של ד"ר ויצברד הזקן אשר קיבע את העצמות השבורות בגבס וליתר ביטחון כדי להבטיח שלא תיתעקמנה - הוסיף משקולת של רוטל למרפק.

וכך ביד מגובסת המשיכה הניה בעבודותיה הרבות. היתה זו אשת חייל, חרוצה ומוכשרת מאין כמוה: אפתה ובשלה, תפרה ורקמה, סיפרה את ילדיה, טיפלה בהם ובמשה בעלה באהבה ומסירות, עבדה שעות רבות בחנות הקטנה והכל בנועם, בשקט ובפנים מאירות.

כאשר מלאו ליהודה תשע - ילדה הניה את עזרא בן הזקונים ושמונה עשרה שנים מפרידות בינו לבין טובה אחותו הבכורה.

חתונתם של טובה ציגלרויט ושלמה אבדיק ("אב בית דין צדק") בשנת 1913 היתה אירוע גדול בחיי השבט הטפרי. היתה זו חתונת נכדתם הבכורה של אברהם ופיגה אשר נחוגה בקרב כל בני המשפחה המסועפת בגנו של חיים בנס ציונה והונצחה בתמונה.

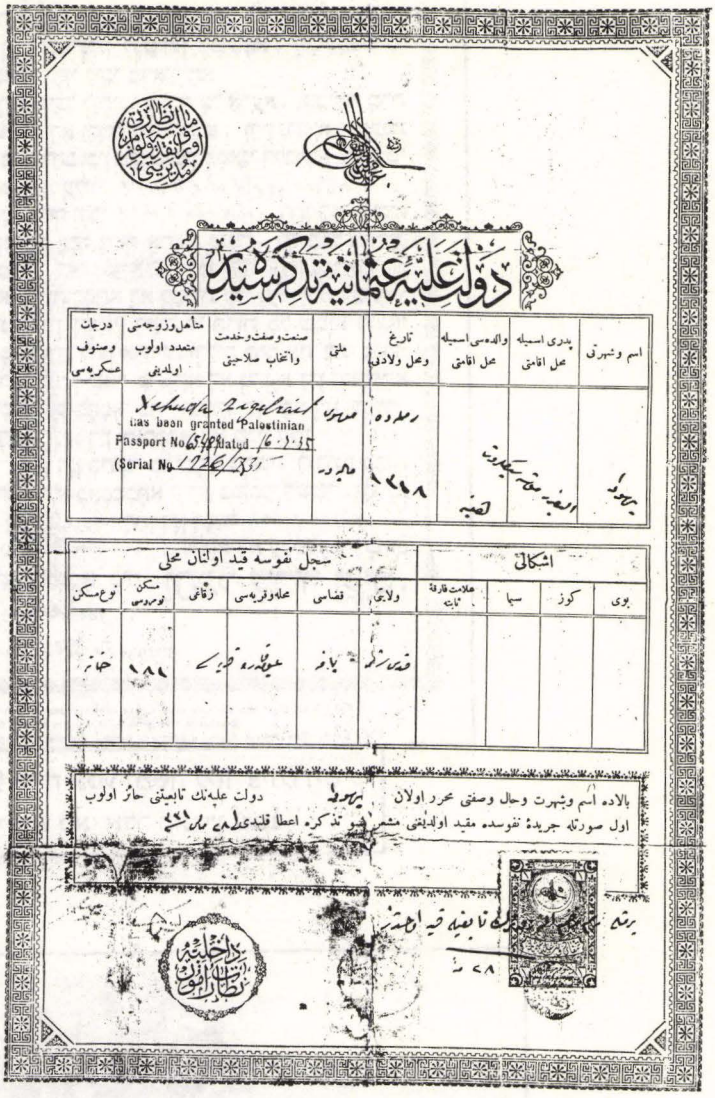
בְּשַׁבָּת שנת חמשת אלפים וששׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנַת חֲמִשֶּׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ
מֵאוֹת לבריאת עולם לְמִנְיַן שֲׁאָנוּ מוֹנִין כַּאן
אֵיךְ אמר לה אֲמַר לָהּ לַהֲדָא
בְּתוּלְתָּא בַּת הֲוֵי לִי לְאָנְתּוּ כְּדָת
מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל וַאֲנָא אֶפְלַח וְאוֹקִיר וְאֵיזוֹן וַאֲפַרְנֵס יָתִיכִי לִיכִי כְּהַלְכַת גּוּבְרִין
יְהוּדָאִין דְּפָלְחִין וּמוֹקְרִין וְזָנִין וּמְפַרְנְסִין לִנְשֵׁיהוֹן בְּקוּשְׁטָא : וְיהִיבְנָא לִיכִי
מוהר בְּתוּלַיְכִי כְּסַף זוּזֵי מָאתַן דְּחָזֵי לִיכִי מִדְּאוֹרַיְתָא
וּמְזוֹנַיְכִי וּכְסוּתַיְכִי וְסִפּוּקַיְכִי וּמִיעַל לְוָתֵיכִי כְּאוֹרַח כָּל אַרְעָא. וּצְבִיאַת מָרַת
בְּתוּלְתָּא דָּא וַהֲוַית לֵיהּ לְאָנְתּוּ. וְדִין גְּדוּנְיָא דְּהַנְעָלַת
לֵיהּ מִבֵּי אבוה אֲבוּהָא בֵּין בְּכַסְפָּא בֵּין בְּדַהֲבָא וּבֵין בְּתַכְשִׁיטִין בְּמָאנֵי דְּלְבוּשָׁא בְּשִׁמּוּשֵׁי
דִּירָה וּבְשִׁמּוּשֵׁי דְּעַרְסָא הַכֹּל קַבֵּל עֲלֵיהּ
חֲתַן דְּנָן בְּמֵאָה וְקוּקִים כְּסַף צְרוּף וְצָבִי אחרים מאה אַחֲרִים בְּנֶגְדָּן. סַךְ הַכֹּל מָאתַיִם
לָהּ מִן דִּילֵיהּ עוֹד מְאָה וְקוּקִים כְּסַף צְרוּף אַחֲרִים בְּנֶגְדָּן. סַךְ הַכֹּל מָאתַיִם
חתנה דנן אמר וְכֵן אָמַר
שְׁטַר בְּתֻבְּתָא דָּא נְדוּנְיָא דֵּין וְתוֹסֶפְתָּא דָּא קַבִּילַת עֲלַי וְעַל יָרְתַי בָּתְרַאי
לְהִתְפָּרַע מִכָּל שִׁפַּר אַרְעָא נְכָסִין וְקִנְיָנִין דְּאִית לִי תְּחוֹת כָּל שְׁמַיָּא דְּקָנֵאי
וּדְעָתִיד אֲנָא לְמִיקְנָא. נִכְסִין דְּאִית לְהוֹן אַחֲרָיוֹת וּדְלֵית לְהוֹן אַחֲרָיוֹת כְּלָהוֹן
יְהוֹן אַחֲרָאִין וְעַרְבָאִין לִפְרוֹעַ מִנַּיְהוֹן שְׁטַר כְּתֻבְּתָא דָּא נְדוּנְיָא דֵּין וְתוֹסֶפְתָּא
דָּא מִנָּאי וְאַפִּילוּ מִן גְּלִימָא דְּעַל כְּתָפָאי וּבְמוֹתִי מִן יוֹמָא דְּנָן וּלְעָלַם.
וְאַחֲרָיוֹת שְׁטַר כְּתֻבְּתָא דָּא נַדְרָנְיָא דֵּין וְתוֹסֶפְתָּא דָּא קַבֵּל עֲלָיו מוהרנ
חֲתַן דְּנָן כְּתוֹמֶר כָּל שְׁטָרֵי כְּתֻבּוֹת דְּנָהֲגִין בִּבְנֵי אלישע ואשתו
יִשְׂרָאֵל דְּעָשְׂיִין כְּתִקּוּן חֲזַל דְּלָא כְּאַסְמַכְתָּא וּדְלָא כְּטוֹפְסֵי דְּשְׁטָרֵי. וְקִנְיָנָא
מִן אלישע ואשתו חֲתַן דְּנָן לְכַלַּת בתו
בַּת אלישע ואשתו כְּתוּלְתָּא דָּא עַל כָּל הָא דְּכְתוּב
וּמְפֹרָשׁ לְעֵיל בְּמָנָא דְּכָשֵׁר לְמִקְנָא בֵּיהּ **וְהַכֹּל שָׁרִיר וְקַיָּם.**
נאום אהרן בן הרב הגדול מוהר"ר יעקב זצ"ל מסלוצק
ונאום אלישע בן הרב הגדול מוהר"ר יעקב זצ"ל מסלוצק

КЕСУБА. Образецъ брачной записи, для невѣсты-дѣвицы. Съ Виленскаго изданія 1850 года.
Дозволено цензурою. — 16 Августа 1882 г. Вильна.
ВИЛЬНА. Типографія Вдовы и братьевъ Ромъ. Жидскій переулокъ дома №№ 327 и 328. 1882 г.

כתובה של הניה ינטע ומשה ליזר ציגלרויט
סמיטיש כא' אדר התר"ן 1890

חתונת טובה ושלמה אבציק

دولت علیه عثمانیه تذکره سیدر

اسم وشهرتی	پدری اسمیله محل اقامتی	والده‌سی اسمیله محل اقامتی	تاریخ ومحل ولادتی	ملتی	صنعت وصفت وخدمت واشتغال صلاحیتی	متأهل وزوجه‌سی متعدد اولوب اولدیغی	درجات وصنوف عسکریه‌سی
						Nehuda Ziegelraich has been granted Palestinian Passport No. dated (Serial No.	

اشکال				سجل نفوسه قید اولنان محلی				
یوی	کوز	سیما	علامت فارقهٔ ثابته	ولایتی	قضاسی	محله وقریه‌سی	زقاقی	نوع مسکن / مسکن نومروسی

بالاده اسم وشهرت وحال وصفتی محرر اولان دولت علیه‌نك تابعیتی حائز اولوب اول صورتله جریدهٔ نفوسده مقید اولدیغی مشعر تذکره اعطا قلندی

תעודת זהות תורכית של יהודה ציגלרויט

טובה אשר היתה קשורה מאד להוריה ומשפחתה, הלכה אחרי שלמה בעלה לזכרון יעקב והשתלבה במשפחת ליב אבדיק ממיסדי זכרון יעקב ומאיכריה הבולטים.

ב-1.1.14 נולד דניאל בכורם של טובה ושלמה נין ראשון לפייגה ואברהם-אבא.

ב- 1917 בראשית הכבוש הבריטי התפרשו גדודיהם במרחק הליכה מראשון. הניה, אשר חיפשה מקורות נוספים מהם תוכל לקנות מזון לבני ביתה בזמנים הקשים ההם, הגתה רעיון מקורי: לאפות לחם ולמכרו לאנגלים. היא לשה במו ידיה בצק לעשרות כיכרות, את הכיכרות העגולות אפתה בטאבון אשר בחצר, יעקב ויהודה מילאו 2 שקים גדולים, העמיסו על גבי הסוס כשאחד מהם רוכב עליו ואחיו מהלך בצידו והם מתחלפים לפי התור. מסתבר שהיה זה רעיון מצוין: האנגלים אשר שהו במדבר חדשים רבים חטפו את הלחם הטרי מאפה-הבית ושילמו עבור כל כיכר שילינג!

כשנתיים אח"כ מכר משה את העגלה והסוסים וקנה מהאנגלים משאית פורד ויעקב היה לנהגה. הוא הוביל יין ומשאות אחרים מראשון ליפו, לירושלים וחזרה.

אהובה ציגלרויט נישאה לצבי גולדברג. הם עזבו את הארץ עם ילדיהם אברהם ובתיה בראשית שנות השלושים וקבעו מושבם ביוהניסבורג דרום אפריקה. בני משפחת גולדברג המורחבת מתגוררים עד היום ביוהניסבורג וקיפטאון.

בינתיים, יהודה אשר סיים את לימודיו בביה"ס "עזרה" ביפו החל לעבוד, חסך כסף וקנה מכונית פורד מודל .T ובשנת 1920-2 היה נהג המכונית העברי היחיד והראשון בדרום אשר הוביל נוסעים. תחילה היה עליו להתחרות בביליז'אנסים, אח"כ בבעלי מכוניות נוספים. בתחרות הפרועה בין הנהגים על "חטיפת" נוסעים בדרך, הובילה לאיחוד. קבוצת נהגים ברחובות התאחדה ל"הדרום" וקבוצת נהגים בראשון התאחדה וע"פ הצעתו של יהודה קראו לעצמם "יהודה". ב-1930 התאחדו שתי הקבוצות ונולד קואופרטיב האוטובוסים "דרום-יהודה" שב-1950 התאחד עם "אגד" ו"שחר" ונקרא "אגד" עד עצם היום הזה.

משה ציגלרויט אשר ראה את הנולד ניסה אף הוא להשתלב בהיתהוות התחבורה הציבורית ובאמצע שנות העשרים קנה אוטובוס חדש "שברולט" (הראשון

באיזור!) בעל שני ספסלים ארוכים מעץ משני צדדיו ויעקב היה לנהגו. אך הוא לא עמד בתחרות הפרועה של אותם ימים, האוטובוס היווה מטרה לתוקפנותם של מספר נהגי מכוניות אשר ראו בו מתחרה מסוכן מדי. ומשה ובנו יעקב נאלצו להפוך את האוטובוס לאוטו משא.

כשסים עזרא צעיר הבנים את למודיו, הצטרף לאחיו יעקב ושניהם תיפעלו את שתי המשאיות של אביהם אשר היוו כעבור שנים אחדות את הגרעין של קואופרטיב התובלה "הכח"- הראשון בדרום.

משה, הניה וילדיהם התגוררו שנים ארוכות בשכירות בראשון לציון. בראשית שנות העשרים רכש יהודה בחסכונותיו 80 לירות שטרלינג שני דונם אדמה בפי הרחובות דרור ובן יהודה ובנה בית להוריו בו גרו עד יומם האחרון.

את הבית הקיפו עצי פרי למיניהם: תות שחור ותות לבן, וולנסיות, אשכוליות, קלמנטינות, למון, שסק ובחזית זקופים וגבוהים התנשאו עצי דקל. בפינת החצר ניבנתה אוורווה שהפכה למוסך שהפך למחסן. נקיון וסדר מופתי שררו בבית ובחצר - על מעקה המרפסת ליבלבו פרחים בעציצים.

יהודית מוזס בתה של טובה זיכתה את הניה ומשה בנין ואת פיגה ואברהם-אבא בבן נין ראשון. דור חמישי.

הניה נפטרה בשנת1944 בת 78 ומשה נפטר בשנת 1955 בן 99, אהובים ויקרים על בניהם ונכדיהם.

במלחמת העצמאות בהפצצה על ראשון ב-3.6.48 (כ"ה באייר תש"ח) נהרג אמנון ציגלרויט בן רבקה ויעקב. והוא בן 16.

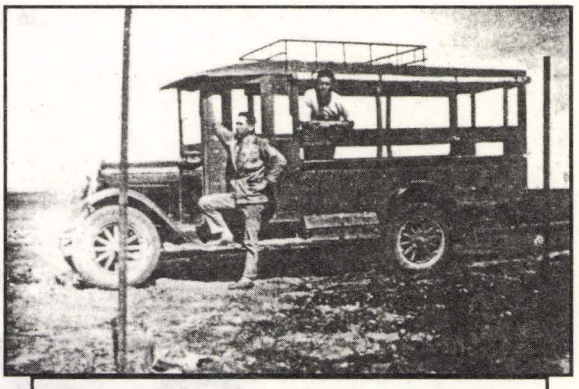
יושבות: פייגה טפר, הניה ציגלרויט (מימין לשמאל)
עומדות: טובה אבדיק, יהודית מוזס

יעקב ציגלרויט בן 19 בערך

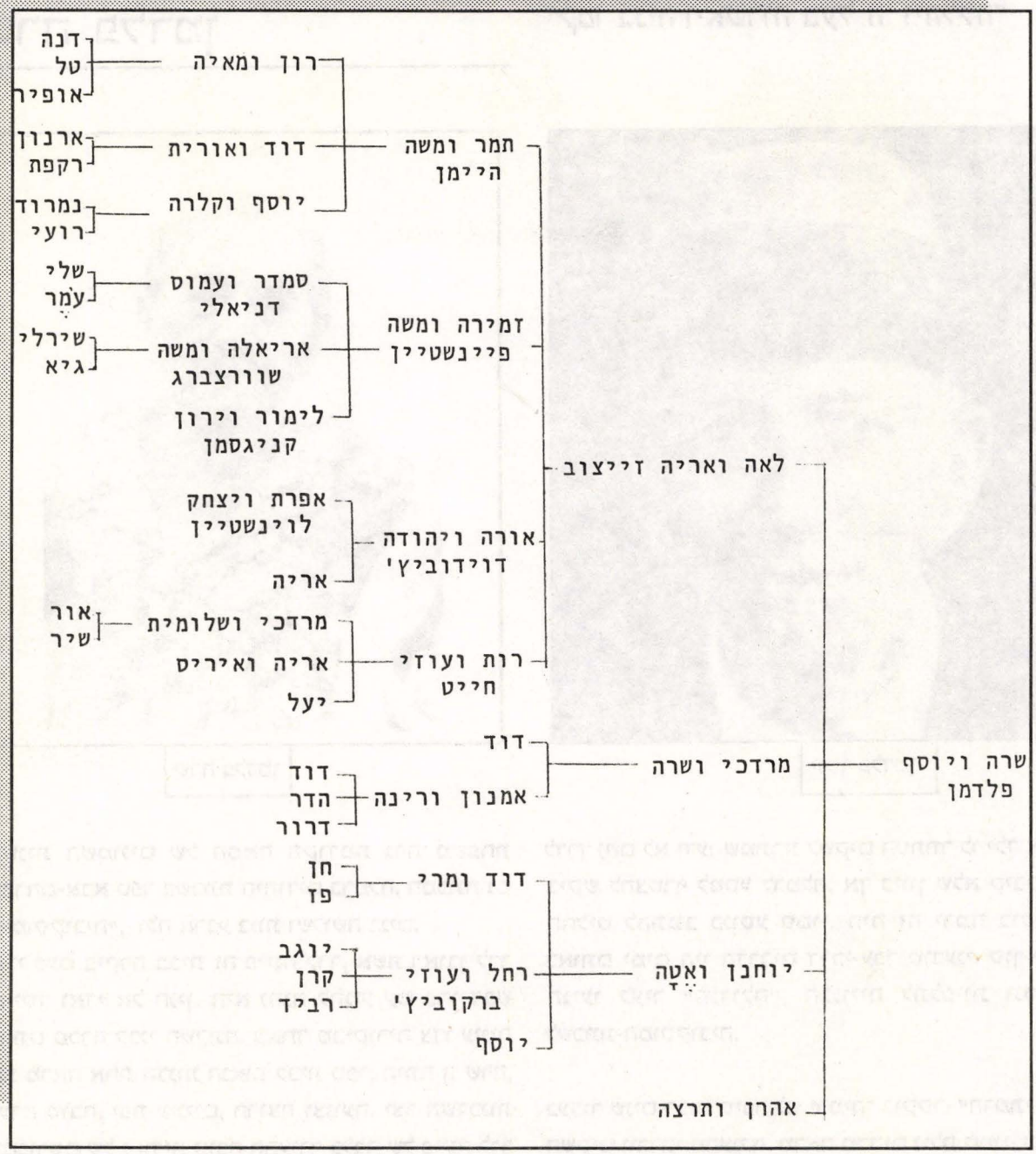
יהודה ציגלרויט ליד המכונית דודג'

האוטובוס הראשון של משה ציגלרויט בדרום

חמישה דורות במשפחת ציגלרויט

לאה ואריה זייצוב
שרה ויוסף פלדמן
תמר ומשה היימן
רון ומאיה
דנה
טל
אופיר
דוד ואורית
ארנון
רקפת
יוסף וקלרה
נמרוד
רועי
זמירה ומשה פיינשטיין
סמדר ועמוס דניאלי
שלי
עמר
אריאלה ומשה שוורצברג
שירלי
גיא
לימור וירון קניגסמן
אורה ויהודה דוידוביץ'
אפרת ויצחק לוינשטיין
אריה
רות ועוזי חייט
מרדכי ושלומית
אור
שיר
אריה ואיריס
יעל
מרדכי ושרה
דוד
אמנון ורינה
דוד
הדר
דרור
דוד ומרי
חן
פז
רחל ועוזי ברקוביץ'
יוגב
קרן
רביד
יוחנן ואטה
יוסף
אהרן ותרצה

ענף משפחתי

שרה פלדמן

"קמו בניה ויאשרוה בעל ה' ויהללה"

שרה פלדמן

יוסף פלדמן

בשנות השמונים של המאה הקודמת גרה משפחת אברהם-אבא טפר בשכונת היהודים ברמלה, המכונה גם ה"מוסקוביה", ולה ארבע בנות ושלושה בנים.

מדי פעם ביקרה בבית זה פייגה לרר, אשת ראובן לרר מייסד ואדי אל חנין. היא נהגה להגיע עם פחי דבש אותם מכרה לבני השכונה. באחד מביקוריה צדו עיניה את מראה אחת הבנות הנאות לבית טפר. היתה זו שרה, נערה טובה, יפת-עיניים, חרוצה וצנועה. יצר השדכנות המפורסם של יהודיה טובה התעורר בלבה של פייגה לרר והיא החליטה לשדך אותה לבחור רווק מן המניין הראשון בקולוניע ואדי אל-אנין, אשר נוסדה חמש שנים קודם לכן. היה זה בחור גבוה, בלונדיני, כחול עיניים, אשר הצטרף לאותם עשרה שנענו לקריאתו של ראובן לרר. ואמנם השידוך עלה יפה.

בבוקר בהיר אחד רתמה פייגה לרר את החמור לעגלה, העמיסה כמנהגה פחי-דבש, כיסתה אותם בשקים, הושיבה לידה את האברך-החתן יוסף פלדמן ודיו! יצאו לדרך (הם לא ידעו שמתחת לשקים הסתתר לו ילד אשר ביקש להצטרף למסע לרמלה, אך כיוון שלא קיבלוהו החליט להתגנב כנוסע סמוי. היה זה ירמה בוקסר. באותם ימים היו הדרכים דרכי-עפר טובעני. סוף-סוף הגיעו לעיר "הגדולה", הבנוייה לתלפיות ונכנסו לשכונת-המוסקוביה.

כעבור שנים רבות סיפר לנו ירמיהו בוקסר: "הרמתי את השקים וירדתי מהעגלה. מראה מדהים נגלה לעיני: כביש מרוצף אבן, בתים ענקיים, גורדי שחקים כמעט, בני שתי קומות, הרמתי את עיני - הגגות בשמים". איך ראה שם את רבקה הילדה לבית טפר ואיך ניצתו ניצני האהבה - זה סיפור לרומן אחר.

בינתיים נפגשו השניים, החתן והכלה, האהבה פרחה ממבט ראשון והזוג הקים לו בית בואדי אלחנין, ברחוב רוטשילד.

יוסף פלדמן נולד בעיירה טורצ'ין, פלך ווהלין, בוי אדר

תרכ"ה 1865 לאביו ר' דוד צבי, חסיד קרלין וחוכר-אחוזות. עד שנתו ה- 15 למד יוסף בחדר-העיירה, וכשייסד ראובן לרר, קרובו, את המושבה, הזמין אותו לבוא ארצה ולהשתתף בעבודה במושבה. תחילה עבד אצל אהרן אייזנברג והיה לבן משק ביתו. לאט לאט רכש לו חלקה, נטע בה כרם, והיה מעבד את כרמו בלילות, לאור הירח. ברבות הימים היה יוסף למוכתר המושבה וביתם של שרה ויוסף היה בית הוועד להתכנסויות, שמחות וחתונות. שנים רבות זכרו במושבה את הנשף הגדול שנערך בביתם ביום הדקלרציה של בלפור, כאשר הוזמנו האנגלים והאוסטרלים. כאשר הוגש להם הכיבוד - זיתים - שאלו אם זה "ציגנה בובקס" (גללי-עזים, בעברית צחה).

תודות לידיעותיו בשפה הערבית ובמנהגי הארץ יצג יוסף את המושבה עוד בתקופת השלטון הטורקי ביפו וברמלה, ובמגעים עם השכנים הערביים. הוא היה ידוע כגיבור חיל והפיל חתיתו על הפורעים הערבים בסביבה.

ובכל אותה עת שימשה שרה רעייתו עזר כנגדו: אשת-חיל, צופה הליכות-ביתה בנועם הליכותיה, בשקט ובמאור פנים. סדר מופתי ונקיון שררו בבית ובחצר, ואפילו תחת עצי התות לא נמצא אף עלה אחד. בכל יום טוטאו העלים שנשרו במטאטא זרדים עשוי מענפי סירה קוצנית.

כאשר קרבו ימיה ללדת את בתה הבכורה לאה, נסעה שרה רכובה על חמור אל אמא-פייגה טפר למוסקוביה ברמלה, ומיילדת ערביה נקראה לעזור לה. אחרי לאה נולדו מרדכי, יוחנן ואהרן.

המסורת של עבודת-האדמה נמשכה במשפחה וכל הצאצאים עסקו בחקלאות בדבקות ובחריצות שירשו מהוריהם.

אנו, הנכדים קראנו להם בבה וזידה. ודיברנו אתם באידיש מתובלת בעברית וערבית. התבשילים טעמם עדיין בפינו: חמיצת ריגילה, קישואים בטעם חמוץ מתוק, והכל מבושל בקדרות-חרס על גבי הפרופקשן. במזנון שבמטבח היו תמיד סוכריות צוקר קנדל. ולמעלה, בקערית קטנה, היו מטבעות מיל שמורות לעניים. אנו שחמדנו אותן, התגנבנו לעתים לסחוב מיל או שניים כדי לקנות מסטיק...

אהבנו לשבת על הברכיים של הזידה מתחת לעץ-התות. אחד הספורים ששמענו מפיו וזעזע אותנו תמיד היה אודות הפשיטה שערכו הטורקים על המושבה והמאסרים של הגברים שנמצאו ישנים בבתים באותו לילה. הטורקים כבלו את הגברים בשרשראות-ברזל והביאו אותם לחצר המוכתר, שם קשרו אותם לגזע עץ-התות. הם הוגלו לדמשק ורבים מהם מצאו שם את מותם, ביניהם הדוד מיכאל שניידרוביץ'.

שרה ויוסף פלדמן זכו לראות נכדים ונינים, ומתו בשיבה טובה. הבבה לבית טפר זכתה לאריכות ימים ונפטרה בשנת 1964 בגיל 94.

שרה ויוסף עם נכדיהם

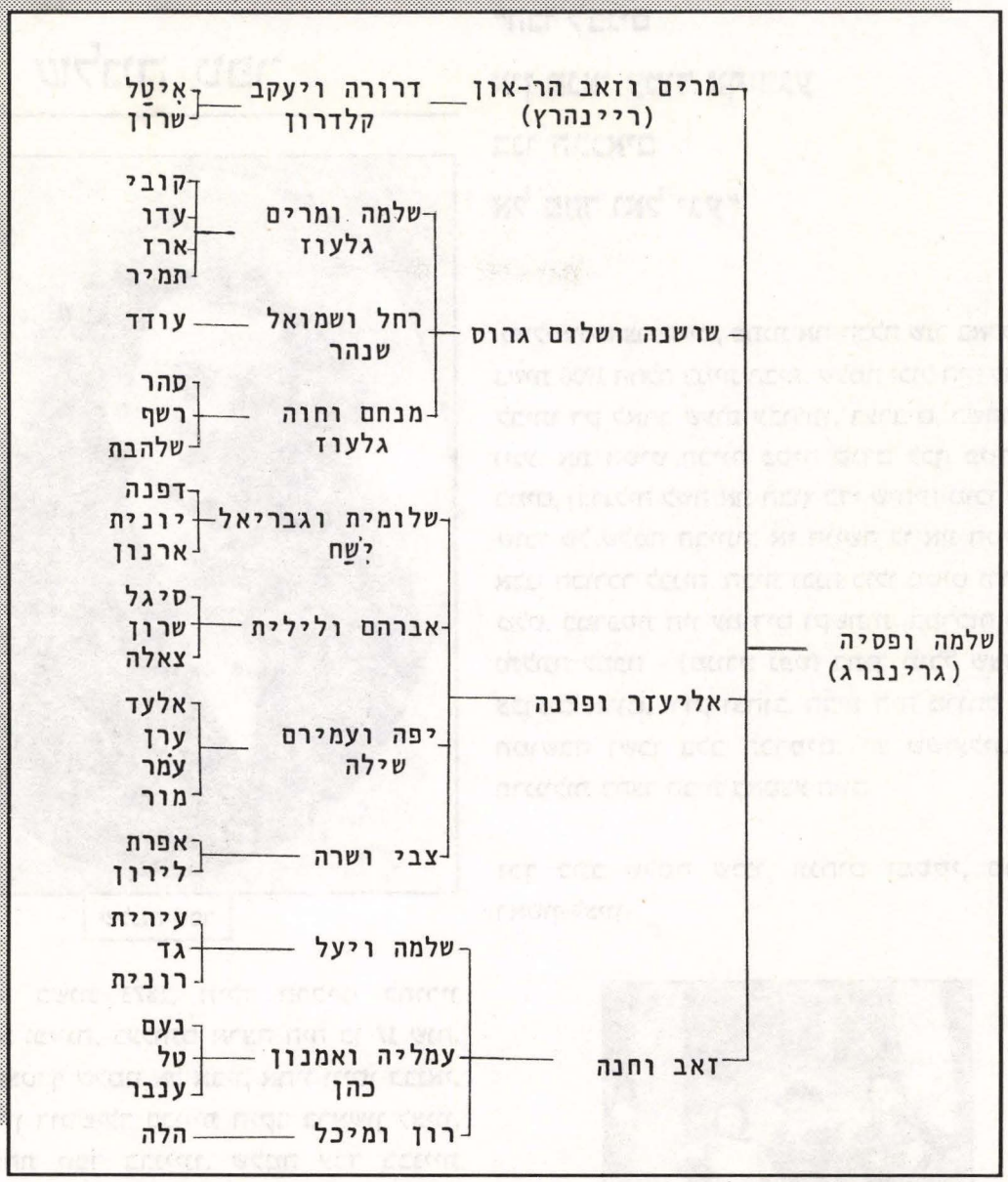
שרה ויוסף פלדמן בחתונת נכדתם זמירה

מרדכי פלדמן בפרדס

חתונת שרה ומרדכי פלדמן

שלמה ופסיה
(גרינברג)
מרים וזאב הר-און
(ריינהרץ)
דרורה ויעקב
קלדרון
איטל
שרון
שושנה ושלום גרוס
שלמה ומרים
גלעוז
קובי
עדו
ארז
תמיר
רחל ושמואל
שנהר
עודד
מנחם וחוה
גלעוז
סהר
רשף
שלהבת
אליעזר ופרנה
שלומית וגבריאל
ישי
דפנה
יונית
ארנון
אברהם ולילית
סיגל
שרון
צאלה
יפה ועמירם
שילה
אלעד
ערן
עמר
מור
צבי ושרה
אפרת
לירון
זאב וחנה
שלמה ויעל
עירית
גד
רונית
עמליה ואמנון
כהן
נעם
טל
ענבר
רון ומיכל
הלה

ענף משפחתי

שלמה טפר

שלמה טפר

שלמה נולד בשנת 1873, הילד הרביעי להוריו אברהם-אבא ופייגה. בעלותם ארצה היה בן 17 שנה. בגיל צעיר הצטרף שלמה אל אביו, אחיו וגיסו כבנאי. כשהחל הברון רוטשילד בבניית היקב בראשון לציון, עבדה משפחת טפר בבניינו. שלמה עבד בבניית בריכות-היין הגדולות, העשויות בטון, והתמחה בריצופן באריחי זכוכית. הוא הוכר במהרה כמסור לעבודתו ומומחה בה ונחשב לאחראי ביותר.

בהגיעו לפרקו נשא שלמה את פסיה גרינברג מירושלים לאשה. סבה וסבתה של הכלה שהיו ממשפחה חסידית, עלו ארצה מרוסיה במצוות-הרב, לאחר שילדי משפחת הסב מתו בהגיעם לגיל 12. הרבי הבטיח כי אם ההורים יקיימו את מצוות העליה לארץ ולא יעזבוה - יזכו לראות את ילדיהם גדלים.

שלמה ואשתו קבעו את משכנם בראשון לציון. שם רכשו מגרש של 2 דונמים. עבור המגרש שולמו 4

"הבו לבנים
אין פנאי עמוד אף רגע
בנו הבנאים
אל פחד ואל יגע"

נפוליאונים צרפתיים, מתנת אח-הכלה שגר בארגנטינה. בשנת 1900 החלה בניית הבית. שלמה יכול היה להתפנות לביתו רק לאחר שעות עבודתו, בערבים, כשהוא עייף ויגע. את הטיט הכינה פסיה קודם לכן: פיזרה תבן במים, וברגליה לשה את הבוץ כדי שיהיה מוכן לקראת שובו של שלמה הביתה. אז הגישה לו את הטיט ואת אבני הכורכר לבניה. הבית נבנה כולו מטיט ורוד, ללא מלט. במרפסת היו עמודים וקשתות. במרכזה מרפסת נתלתה למפה - (מנורת נפט) בתוך מיכל שצדיו היו צבועים אדום, ירוק וצהוב. הבית היה מרוחק ממרכז המושבה ושכן בלב הכרמים. יש ששועלים טרפו תרנגולות בחצר הבית באמצע היום.

וכך כתב שלמה שכנו, תנחום זמסקי, מראשוני ראשון-לציון:

זאב טפר שלומית ישח ראשון לציון 1923

"את האיש היקר הזה הכרתי מיום בואי לראשון-לציון. הכרתי את מידותיו התרומיות ואת נפשו האצילה, ונפשי היתה קשורה בנפשו עד יומו האחרון. התוודענו איש לרעהו ראשונה בהיותנו שנינו דיירים בבית ר' שמחה יעקבסון, אשר ברחוב הכרמל. אחרי זמן כשנוסדה במקום אגודת בעלי-מלאכה, במטרה לרכוש מגרשים, היינו שנינו אני והוא מהחברים הראשונים, ועפ"י הגורל יצא שמגרשינו, שלי ושלו, היו האחד מול רעהו, ושנינו היינו הראשונים שהקימונו בתים על מגרשינו מבלי שים לב לזה שהמקום היה מרוחק ממרכז-המושבה. אנחנו שנינו היינו ממייסדי רחוב בלפור, במקום ציה ושממה. שנינו שאפנו לדבר זה, להבטיח לנו מקום להניח את ראשינו בהגיענו לימים שאין בהם חפץ, ואין כוח לעבוד, לכל נהיה מוכרחים לנוע מדירה לדירה וממקום למקום. את ידידי ר' שלמה טפר אהבתי וכיבדתי יותר מכל אלה הידידים שהכרתים וחבבתים. באיש הזה בעל המלאכה, הבנאי, התאחדו אמת וצדק, מנהיגות ישרה ובינה יתרה. מעולם לא דבר אחת בפה ואחת בלב. הביע את דעתו בלא לב ולב. מימיו לא פגע בכבוד איש. מימיו לא הוציא דבר מגונה מפיו. לא מילה גסה ולא גערה. דתי היה, שומר מצוה וחרד על כל מנהגי-ישראל. גם יודע ספר משכיל היה. בכל פעם שנכנסו אל ביתו מצאוהו יושב כפוף על הספר. הספר העברי היה חביב עליו ויקר בעיניו עד מאוד. את פרוטתו האחרונה הוציא על רכישת ספרים ובהם קישט את ביתו. בין הבנאים הצטיין במידת החרדה על רכוש נותן העבודה. מימיו לא פיזר ולא קלקל חומרים שלא לצורך. דבר נדיר מאוד בין בעלי-המלאכה, ובפרט בין הבנאים. קיים להלכה את דבר-המשנה, "יהי חברך חביב עליך כשלך" (אבות ב.)

לזוג נולדו ארבעה ילדים: מרים, שושנה, אליעזר וזאב.

בשנת 1914 נלקח שלמה ע"י חיילים טורקיים בזמן עבודתו, ונשלח לשרת בחלב, בצבא. חיי-המשפחה בהעדרו היו קשים. פסיה נותרה בחוסר-כל עם ארבעת ילדיה הקטנים. היא נהגה לצאת לשדות עם בנותיה ולאסוף פטריות וחלמית (חובזה) לתבשיל. במקום תה חלטו תאנים שנקטפו מהעץ בחצר, ואת התאנים מצצו במקום סוכר. כשנודע לאביה של פסיה על מצבה, שלח להביאה עם בנה הקטן, זאב.

המצב בארץ השתנה לטובה כשהאוסטרלים הגיעו לראשון לציון. הם התמקמו בחורשת-האקליפטוס אשר מאחורי הבית. בית-המשפחה הפך לקזינו של הגדוד, והמשפחה הסתופפה במטבח הבית. מפעם לפעם הביאו החיילים מזון למשפחה. הסוכר בגבישים נראה אז לראשונה ע"י הילדים. זאב בן הזקונים, סרב לאוכלם ושיחק בהם כגולות. שלמה חזר לביתו לאחר כיבוש סוריה ע"י האנגלים והא פצוע וחולה. את רוב הדרך הלך ברגל ורגליו חבושות בסמרטוטים. בדרכו נעזר ביהודים שפגש. רק אז הכיר זאב, בן הזקונים את אביו לראשונה. שלמה שב לעבודת הבניין ועסק בבניית תנורים רוסיים לאפיה ובישול. הוא הוזמן ע"י מוסדות שונים בארץ ונאלץ להעדר מביתו בגלל עבודתו במשך כל ימי השבוע. הביתה חזר לשבתות. במהלך עבודתו נפל שלמה וחלה במחלה שהתפתחה למחלה אנושה. הוא נפטר בשנת 1927, בגיל 52.

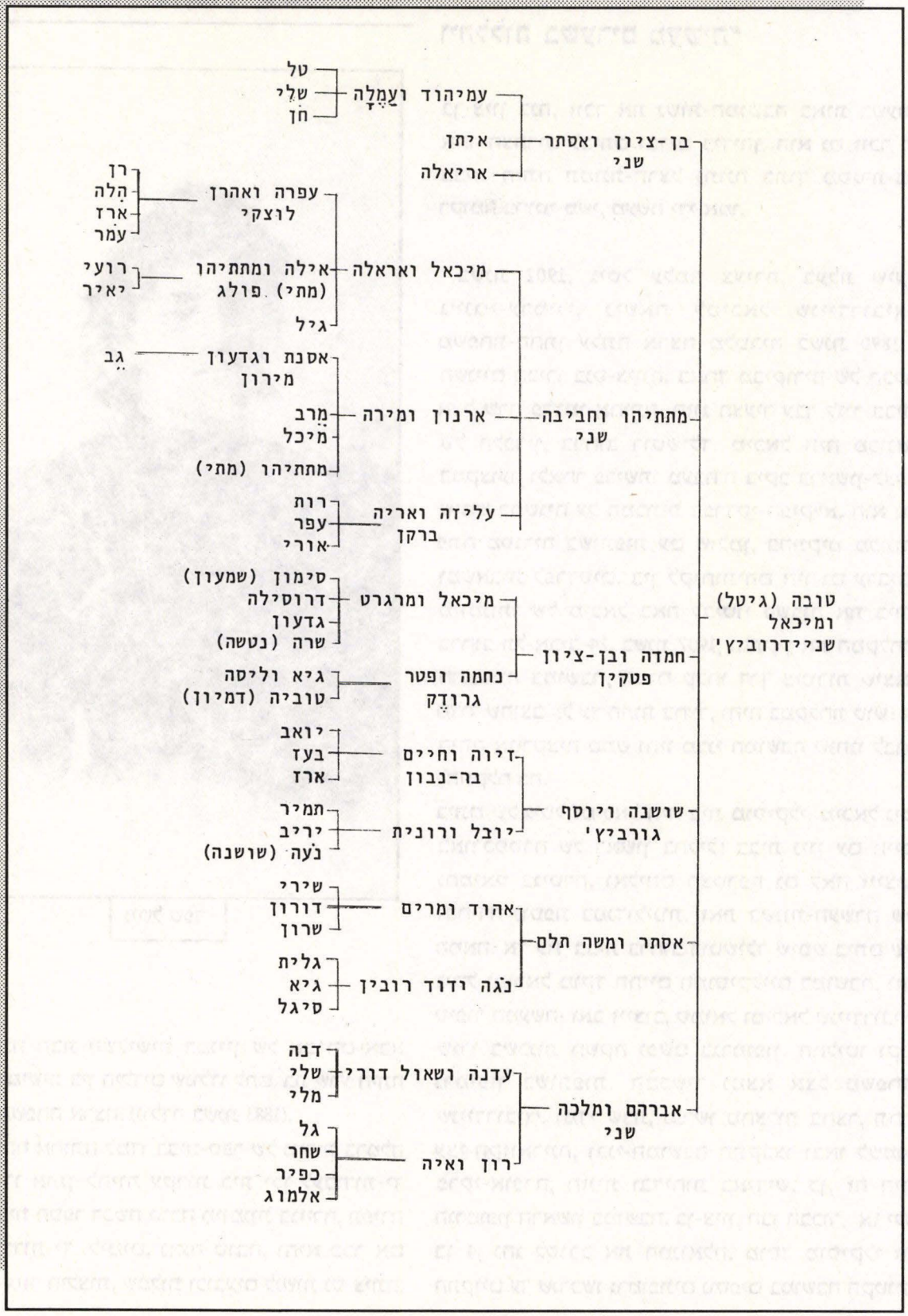

... לזוג נולדו 4 ילדים: מרים, שושנה, אליעזר וזאב.

פסיה ובניה: זאב, שושנה, פסיה, מרים ואליעזר. 1927

טובה (גיטל) ומיכאל שניידרוביץ'
בן-ציון ואסתר שני
עמיהוד ועַמָּלָה
טל
שלי
חן
איתן
אריאלה
מתתיהו וחביבה שני
מיכאל וארלה
עפרה ואהרן לוצקי
רן
הלה
ארז
עמר
אילה ומתתיהו (מתי) פולג
רועי
יאיר
גיל
ארנון ומירה
אסנת וגדעון מירון
גב
מרב
מיכל
מתתיהו (מתי)
עליזה ואריה ברקן
רות
עפר
אורי
חמדה ובן-ציון פטקין
מיכאל ומרגרט
סימון (שמעון)
דרוסילה
גדעון
שרה (נטשה)
נחמה ופטר גרוזֶק
גיא וליסה
טוביה (דמיון)
שושנה ויוסף גורביץ'
זיוה וחיים בר-נבון
יואב
בעז
ארז
יובל ורונית
תמיר
יריב
נעה (שושנה)
אסתר ומשה תלם
אהוד ומרים
שירי
דורון
שרון
נגה ידוד רובין
גלית
גיא
סיגל
אברהם ומלכה שני
עדנה ושאול דורי
דנה
שלי
מלי
רון ואיה
גל
שחר
כפיר
אלמוג

ענף משפחתי

גיטל טובה טפר

גיטל טפר

גיטל היתה הבת השלישית במניין של אברהם-אבא ופייגה, וחמישית בין הילדים שנולדו להם. בת שבע היתה בעלות המשפחה ארצה. (נולדה בשנת 1883).

גיטל ורבקה אחותה למדו בבית-ספר של נזירות ברמלה בו הכשירו אותן להיות עקרות בית וכן לעבודות-יד שונות: בבית הספר רכשה טובה מיומנות בגזירה, תפירה ושאר עבודות-יד. לימים, נהגה טובה, והיא כבר אם לילדים, לגזור חולצות, שמלות וכובעים לנשות נס-ציונה.

"תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה"

בן ציון בנה, זוכר את נשות-המושבה באות בשעות אחר-הצהרים לביתם ובדים בידיהן. הוא גם זוכר כי בבית היתה תמונת-הרצל נתונה בתוך מסגרת-בד רקומה בחוטי-משי, מעשה ידי-אמו.

בשנת 1902, גיטל עלמה צעירה, בעלת שיער ג'ינג'י-ערמוני, נישאה למיכאל שניידרוביץ'. משפחת-החתן עלתה ארצה מלטביה בשנת 1890. השניים הכירו בנס-ציונה, באחד מביקוריה של הכלה אצל שרה פלדמן אחותה. הזוג הצעיר עבר לגור בבית של הלפרין, ברחוב רוטשילד. מיכאל היה מכונאי במקצועו, ולאחר פרישתו מעבודה ביקב בראשון-לציון שימש כמשגיח על המכונות בפרדסי-הפיק"א. הוא גם פתח מסגריה בשותפות עם שולמן, בהתקינו מכונות ומשאבות לפרדסים. בין לקוחותיהם היו גם ערבים. מיומנותו של מיכאל באה לביטוי כשבנה את ביתו ברחוב תל-אביב 24, בשנת 1907, והתקין את המקלחת הראשונה במושבה, המים קלחו דרך צינורות שיצאו מדוד שהוצב על עץ התות בחצר, והיה במקלחת טוש! זו היתה אטרקציה ממש והיו מבני המושבה שנהגו לבוא להתקלח בה.

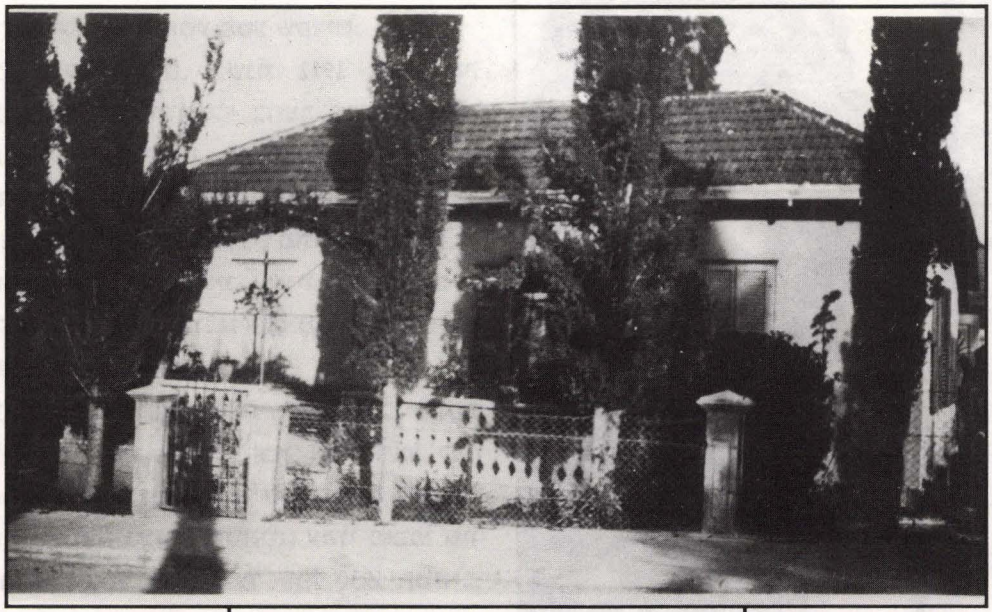
ביתם של גיטל ומיכאל היה בית מוסיקלי. מיכאל ניגן באורכסטרה של ראשון בחליל! בבית ניגן עם חיים נחמיאס בגיטרה, ואליהם הצטרפה גם לאה זייצוב ובחורה נוספת במנדולינות. זאת בשנות-העשרה של המאה. אך עוד בבית ברחוב רוטשילד שימש ביתם של גיטל ומיכאל מוקד החיים המוסיקליים במושבה. וזה סיפור המעשה: זאב זייצוב, סמואל ומיכאל שניידרוביץ' שגרו בשכנות חשקה נפשם בגרמופון. החליטו וקנו גרמופון בשותפות. המכשיר נמצא אצל משפחת שניידרוביץ'. ומדי שבת, נפרשו מחצלות בחצר, תחת עצי-הקזוארינה, ובני-המושבה התקבצו ובאו לשמוע פרקי-אופרה, חזנות ובדיחות באידיש. כן, זה היה הגרמופון הראשון במושבה. בן-ציון, הבן הבכור, אז ילד בן 4, נהג לסובב את המנואלה. מוסד מוסיקלי זה התקיים עד שנרכשו גרמופונים נוספים במושבה הקטנה.

מיכאל מנגן בחליל

טובה וילדיה

הבית ברח' ת"א של טובה ומיכאל שניידרוביץ

קול ששון
קיל חתן

ציון

וקול שמחה
וקול כלה

נתכבד להזמין את כבודו לחופת צאצאינו

החתן
מר מיכל נ"י

הכלה
מרת ניטל תחי'

ביום הששי, ד' לחי' ניסן תרס"ב במושבת וד"ח תי'

אם החתן
הינדא שניידעראוויטש
ודי"ח

הורי הכלה
אבא פיינה
טעפפער רמלה

החופה תהי' א"ה בשעה
א"ים"ת והמשתה בטוש"ק

הזמנה לחתונת מיכאל וטובה

מיכאל היה בן מייסדי התזמורת של נס-ציונה, בשנת 1912.

לגיטל ולמיכאל נולדו 6 בנים ובנות: בן-ציון (שנקרא ע"ש סבו, אבי-מיכאל), מתתיהו, חמדה, שושנה, אסתר ואברהם-אבא, הנכד הראשון הנושא את שם סבו מצד אמו.

הבית ברחי ת"א היה בית קטן, בן קומה אחת, ובחזיתו מרפסת עם מדרגות שעלו מהרחוב. סמוך למרפסת, מצד דרום, היתה בריכה קטנה ובה דגי זהב. ליד הבית, בפינת רחי רוטשילד ות"א ניטע מטע שקדים.

חצר-הבית שקקה חיים. בשנת 1912 יסדו את "התסדרות מכבי ארץ-ישראל" בחצר משפחת גיטל ומיכאל. רפאל אבועלפיה, מורה שגר בשכירות בבית-שניידרוביץ' לימד התעמלות, בנים ובנות. יותר מאוחר, בנה מיכאל גם מכשירים, מתח מצינורות "4 טבעות להתעמלות וכן מכשירים עשויים עץ - מקפצה לגובה ולמרחק. מתל-אביב הובא המאמן ירושלמי והוא לימד התעמלות על מכשירים.

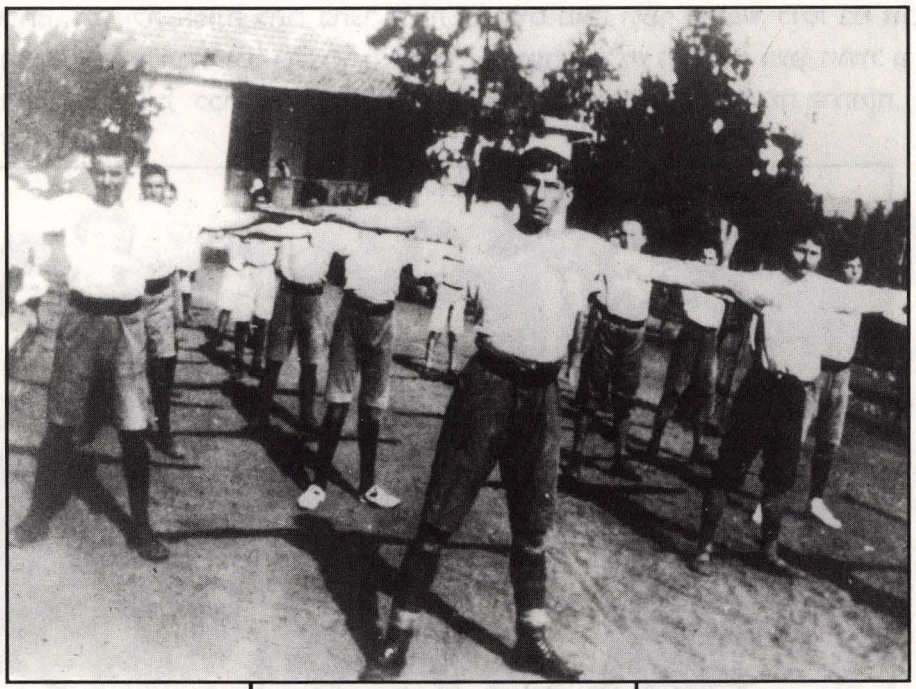
בן ציון זוכר כי שעורי-ההתעמלות ניתנו בערב, לעתים לאור פנסי-לוכס. גיטל נהגה להכין את החצר לפני השעורים, היא התיזה מים לתוך כליו אח"כ טאטאה את האדמה הרטובה בעזרת מטאטא עשוי מענפי סיר הקוצנית, תוצרת-בית, כמובן. עד שנת 1930 המשיכו לאמן ולהתעמל בחצר הבית, אחר-כך הועברו המכשירים למגרש שליד בית הכנסת, ברחי מכבי. הסיבה היתה פרוזאית למדי: בן-ציון הבכור בנה את ביתו בחצר, לאחר שנשא אשה. אז פסקה ההתעמלות בחצר.

חתונת מיכאל וטובה

בנות מתעמלות בחצר שניידרוביץ

בנים מתעמלים בחצר שניידרוביץ

ועוד זכור לטוב עץ התות שניטע בחצר-הבית בשנת 1909, והוא ניצב שם עד עצם היום הזה, עדיין מניב פירותיו. על העץ הרכיבו שלושה זנים: תות שחור, תות לבן ותות שמי. העץ משך את ילדי השכנים, וגיטל נהגה להכין מפריו ריבה שטעמה עדיין זכור לבניה. לעץ היה גם תפקיד נוסף. לשמש בסיס לדוד המים שהותקן עליו וממנו הוליך צינור למקלחת שמוקמה בתוך צריפון-עץ. אחר-כך נבנתה מקלחת עם מחסן על גג שטוח ועליו הוצב דוד-מים שמימיו חוממו בעזרת פרימוס. זאת, עד לבניית הבריכה בנס-ציונה בראשית שנות העשרים, כשאספקת המים לבתים היתה סדירה.

באחת השבתות של שנת 1917 פשטו חיילים טורקים על המושבה ואסרו אחדים מבניה במטרה לחיילם. בין הנתפסים היה גם מיכאל שניידרוביץ' והוא אב לששה. עובדה זו לא היה בה כדי להשפיע על שחרורו, כמו גם נסיון לפדותו בכסף לאחר מעצרו ברמלה, ובן-ציון בנו נשלח למקום המעצר, והוא נער בן 14. מיכאל נלקח לדמשק ובה נפטר ממחלה בדצמבר 1917 בגיל 43.

טובה נותרה עם ששת ילדיה. גייסה את מרצה (גינגית או לאז) ואת הטמפרמנט שלה למציאת פרנסה לכלכלת-המשפחה. בתחילה אפתה לחם בחצר-הבית, בתנור אותו הסיקו ילדיה הגדולים. בן-ציון ואברהם קורצ'יק בן-דודו מכרו את ככרות-הלחם לחיילים האוסטרלים והניוזילנדים שחנו בקרבת המושבה ועל החולות דרומית ליבנה. לכבוד חג המולד אפתה גיטל עוגות-שטרודל, לשמח את לב החיילים, וכשמיכרתן עלתה יפה, המשיכה לאפות גם עוגות. אך המתכון הידוע שלה הוא עוגת החול, לה יצאו מוניטין בקרב בני-המשפחה. תשאלו את בנות-בוקסר!!!

מורה אחר שהטביע את חותמו על המשפחה היה אוורבוך. הוא גר בשכירות בבית, וכאשר שמע את הילדים מדברים אידיש עם ההורים, השפיע עליהם לדבר עברית.

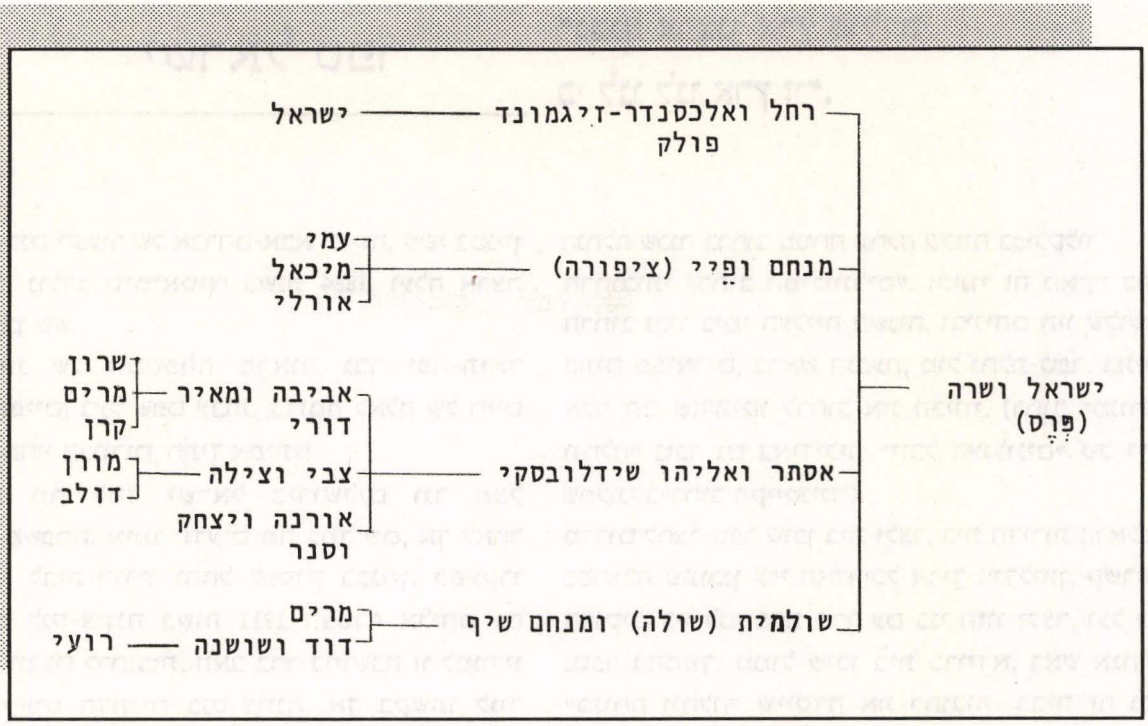
שנות המלחמה הקשות עברו, הילדים גדלו, הקימו משפחות וגרו בבית שברחי תל-אביב. בני הדור השלישי גדלו יחד, ובבית ממול הדודה רבקה ומשפחתה. חצר מול חצר. רק לאחר שנים עזבו הבנים את הבית, חלקם נשארו בנס-ציונה וחלקם עברו לרחובות.

גיטל, לאחר שנות אלמנות רבות, נישאה לדב פטקין בשנת 1940, מחותן שלה (בנו, בן-ציון, נשא את חמדה בתה לאשה). גיטל עברה אז לגור בנתניה. היא זכתה לראות את נכדיה הרבים 17, ובשנת 1948 נפטרה ממחלה, והיא בת 65.

היום מונה הענף 81 נפש, כולל בני זוג, ולאברהם-אבא ופייגה טפר יש דור ששי. הענף הגדול גר ברובו בארץ, אך נציגים ישנם גם באוסטרליה הרחוקה.

גיטל ומשפחתה

ישראל ושרה (פֶּרֶס)
רחל ואלכסנדר-זיגמונד פולק
ישראל
מנחם ופֵּיֵי (ציפורה)
עמי
מיכאל
אורלי
אסתר ואליהו שידלובסקי
אביבה ומאיר
שרון
מרים
קרן
דורי
צבי וצילה
מורן
דולב
אורנה ויצחק וסנר
שולמית (שולה) ומנחם שיף
מרים
דוד ושושנה
רועי

ישראל טפר

ישראל טפר

"נבנה ארצנו ארץ מולדת
כי לנו לנו ארץ זו".

ישראל, בנם הצעיר של אברהם-אבא ופייגה, ששי במניין ילדיהם, נולדב סימיאטיצי בשנת 1884, ועלה ארצה בהיותו בן שש.

התמונות של המשפחה מראות גבר יפה-תואר רחב-כתפיים, בעל שפם עבות, בדומה לאלה של חיים ושלמה אחיו הבוגרים. חתיך אמיתי!

תקופת מה למד ישראל בירושלים וגר אצל קרובת-משפחה. איננו יודעים מה למד שם, אך לאחר זמן שב לבית-הוריו והחל לעסוק בבניין. כשעקרו ההורים לנס-ציונה בשנת 1911 הצטרף אליהם גם ישראל. ומשם לרחובות. האב בחר במושבה זו למגוריו בגלל מיעוט הדתיים בנס-ציונה. אך בקשתו לגור ברחובות נתקלה בקשיים: ועד-המושבה החקלאית הגביל את מגורי בעלי-המלאכה שאינם חקלאים ברחובות. בט"ו אייר תרע"א (1911) נרכשה אדמה ברחובות, דונם אחד, ואחר-כך נרכשו שני דונמים נוספים.

הנחלה שכנה ברחוב מנוחה ונחלה שכונה בפולקלור הרחובותי "רחוב המיליונרים". וכינוי זה מאין? בתי הרחוב נבנו בימי העלייה השניה, וביניהם היו שלושה בתים מפוארים, בראש הגבעה, מול נחלת-טפר. בתים אלה הם שהעניקו לרחוב את הכינוי. (רחוב "מנוחה ונחלה" נזכר גם באידיליה "יובל העגלונים" של דוד שמעוני ב"רחוב הקייטנים").

מדרום לחצר-טפר שוכן בית זלצר, בית הדירות הראשון במושבה שתוכנן ע"י האדריכל אריך מנדלסון. קשרים הדוקים ביו למשפחת טפר עם בני הזוג זלצר, ועל כך נספר בהמשך. ממול שוכן בית ברוידא, ראש אגודת "מנוחה ונחלה" שייסדה את רחובות. בבית זה גרו מספר שנים רחל המשוררת ואחותה. ליד בית ברוידא שוכן בית סלוצקין, הידוע יותר כגימנסיה של רחובות, והיום כבית-ספר התיכון ע"ש דה-שליט.

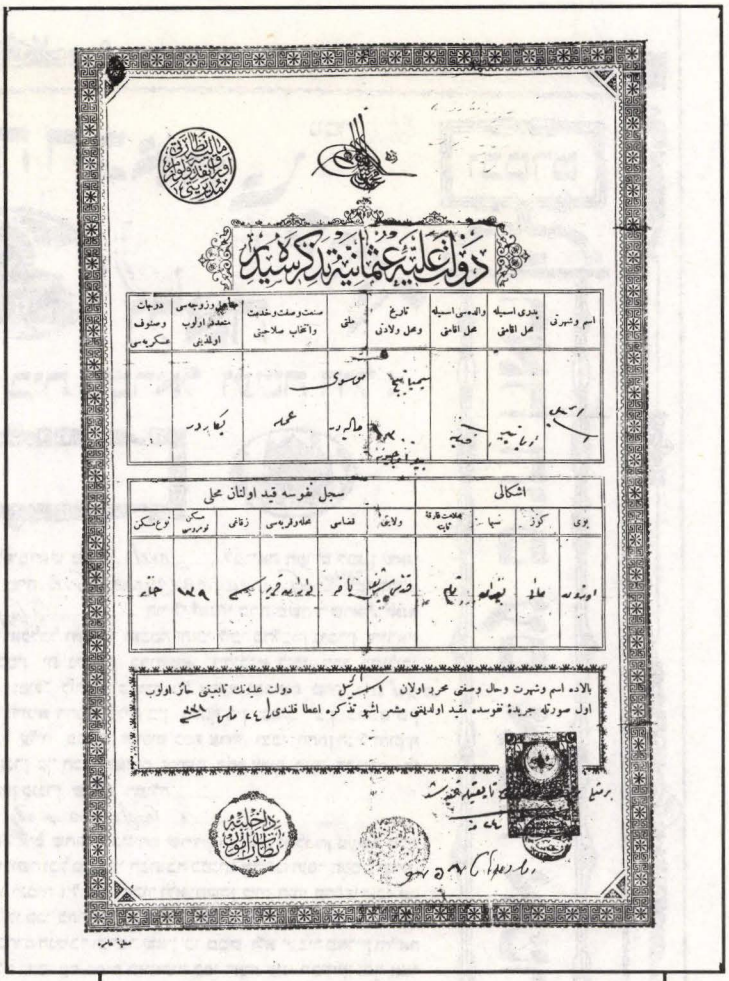
הבית שנבנה היה בעל חדרים גדולים עם תקרות

בית טפר במנוחה ונחלה

חצר הבית

תעודת זהות של ישראל טפר שהוצאה בשנת 1915

גבוהות, בנוי מחומר, עפ"י שיטת הבנייה אז, מרצפותיו היו צבעוניות, מצויירות, ושתי מרפסות גדולות משני צדיו. בחצר הבית היה מבנה אבן צר וגבוה אשר שימש כשובך יונים.

בתקופת שלטונם של הטורקים בארץ הצליח ישראל להשתחרר מחובת-הגיוס לצבא, וקיבל תעודת מעבר חופשית. בתקופת מלחמת-העולם הראשונה הסתירה המשפחה בעליית הגג מרגלת בשם טננבאום אשר ריגלה אחרי תנועות הצבא הטורקי בארץ לטובת האנגלים. ישראל עסק גם במתן בסתר ועזר לעוברי אורח נזקקים בלינה ובמזון בבית. בסוף שנות העשרים גר בבית לוי אשכול, לימים ראש ממשלת ישראל.

בשנת 1919 נשא ישראל לאשה את שרה לבית פרס, אף הם יוצאי סימיאטיץ' אותה הכיר בירושלים מספר שנים קודם לכן, כשהתגורר אצל דודתה בתקופת לימודיו בעיר. אולם דרכיהם נפרדו כאשר משפחתה של שרה בעלי הנתינות זרה ירדה למצרים במלחמת העולם הראשונה. השידוך בין השניים נעשה ביוזמת הדוד חיים שהיה יוצא ונכנס אצל הורי-שרה. שרה חיפשה עבודה, וחיים אמר לה: "מה את צריכה ללכת לעבוד? תתחתני עם ישראל". כך הבטיח, אך המציאות היתה שונה לגמרי. הזוג הצעיר גר בבית ברחוב מנוחה ונחלה, בו התגוררה גם פייגה האם.

ישראל מצא פרנסתו בבנייה ברחובות וסביבתה, בבניית בית-מגורים ומבני ציבור. בין היתר בנה את בריכת-המים ששימשה לאגירת-מים ברחוב מנוחה ונחלה, ליד בית הכנסת הגדול. ישראל בנה גם את הבית של בן ציון שניידרוביץ בחצר של גיטל.

ישראל השתתף בבניית בית-בוקסר בשנת 1927. במהלך העבודה נפל מאחד הפיגומים וזמן ממושך שכב חולה בביתו.

סביב ביתו נטע ישראל בוסתן יפהפה בו היו עצי-פרי שונים. אפרים זקס, שכנו לרחוב (ומי שהיה פטרון התימנים בארץ ופעל ליסוד שעריים) תאר את הגן כ"גן-עדן פורח". בחצר היו גם לול-תרנגולות, פרה ועז שסיפקו את צורכי המשפחה הגדלה. ישראל בנה בחצר תנור גדול לאפיה ולבישול. ממנו ראו הרחובותים ולמדו, ובנו להם תנורים דומים בחצרותיהם.

בתקופת המאורעות של שנות ה- 20 התמקמו בבית בשעות הלילה שומרים שתפקידם היה לשמור על גבולה הצפוני של המושבה, שכן הבית היה קיצוני, וצפונית-מערבית לו השתרע פרדס גדול. באחד הבקרים, כששרה היתה בבית עם הילדים, התקרב המון פורעים ערבים אל המושבה. שרה קרבה אל הדלת את מכונת-התפירה שלה, החפץ הכבד ביותר בבית. משה סמילנסקי ירה אותה עת יריה באויר שהטילה פחד בלב ההמון, והפורעים התפזרו לכל עבר.

בשנות השלושים גדלה המשפחה וישראל החליט להרחיב את הבית הקטן, ולהתאימו לצרכי המשפחה.

בס"ד

ב"ה.

נוסח

כתובה של ישראל ושרה

אשר בנו שתיהם את בית ישראל ועשה חיל:

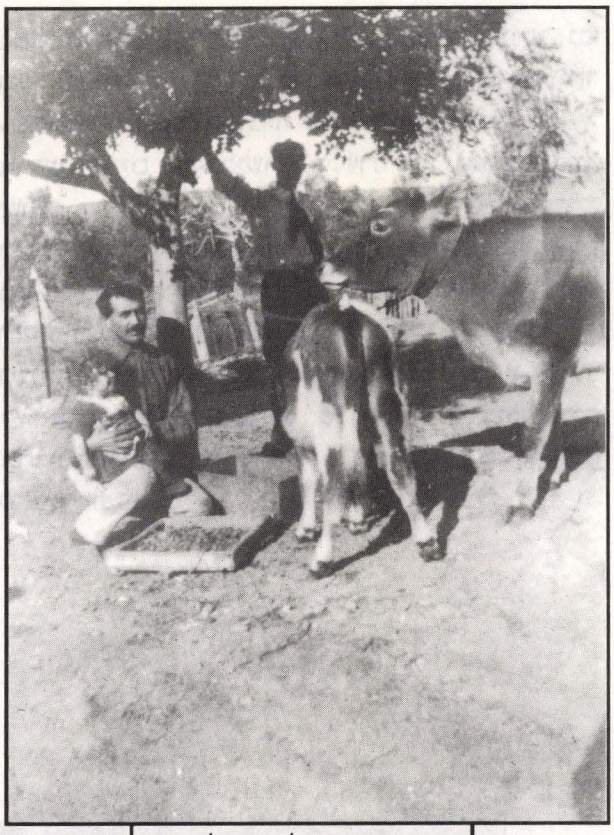
ברכתי

בשבת ... לחדש ... שנת חמשת אלפים ושש מאות ... לבריאת העולם למנין שאנו מנין פה עה"ק ירושלם ת"ו. איך ה'ה ... מרה ... אשר להדא בתולתא שפירתא ויעלת חן מרת ... הוי לי לאנתו כדת משה וישראל. ואנא במימרא ובסיעתא דשמיא אפלח ואוקיר ואזון ואזרנם ואפלכל ואסובר ואכסה יתיכי ליכי כהלכות גוברין יהודאין דפלחין ומוקרין וזנין ומפרנסין ומכלכלין ומסוברין ומכסין ית נשיהון בקושטא, ויהיבנא ליכי מהר בתוליכי כסף זוז מאתן דחזי ליכי, ומזוניכי וכסותיכי וסיפוקיכי וש"ע לותיכי כאורח כל א"ע. וצביאת מרת ... בתולתא דא והות ליה לאנתו, דין נדוניא דהנעלת ליה מן בכסף מן בזהב מן בתכשיטין במאני דלבושא בשימושי דירה וכשמישא דערסא (קבל עלי') במאה זמומים כסף צרופה. וצבי החתן הנ"ל והוסיף לה מדיליה עוד סך מאה זמומים כסף צרוף אחרים כנגדן סך הכל מאתים זמומים כסף צרוף ועוד הכניסה לו סך ... והוסיף לה החתן כנגדן שליש העולה ... ה כתובתא דא נדוניא דא ותוספתא דא עולים לסך ... בר פנויה ותכשיטה השייכים לנוסה. והתנאים שהותנו ביניהם שרירין וקיימין. וואלו הן מעשה ידיה לן מזונה וכסותה וכל צרכיה עליו. הדירה סעה"ת ת"ה הירושה וכל משפטי הכתובה כמנהג אשכנז ועפ"י תקנות שו"ם. ולא ישא ולא יקדש שום אשה אחרת עליה בחייה כמנהג ונמיה ז"ל. ולא יטכור ולא ימשכן שום חפץ מחפציה כי אם ברשותה ורצונה הגמור. ולא יפתנה ולא יסיתנה שתמחול לו סכי כתובתה לא כולה ולא מקצתה ולא שום תנאי מתנאי הכתובה, ואם תמחול הרי המחילה ההיא בטלה מעכשיו כחרם הנשבר וכדבר שאין בו ממש. ולא יעבור מארי"ן והלאה ולא ממא אמון והלאה ולא בדרך ים כלל עד שיניח לה גז"ל עם ספוק מזונותיה כפי ראות עיני הבד"ץ וכך אמר החתן ר' ... אחריות שטר כתובתא דא ונדוניא דין ותוספתא דין קבילית עלי' ועל ירתאי בתראי להתפרע מכל שפר ארג נכסין וקנינין דאית לי' תחות כל שמיא דקנאי ודעתיד אנא למקנא, נכסין דאית להון אחריות ודלית להון אחריות כלהון יהון אחרא"ן וערבא"ן לפרוע מנהון שטר כתובתא דא. נדוניא דא ותוספתא דין, ואפילו מן גלימא דעל כתפאי, בחי' ובטר היי מן יומא דנן ולעלם. ואחריות וחומר שטר כתובתא דא. ונדוניא דא ותוספתא דין קבל עליו ר' ... חתן דנן כחומר כל שטרי כתובות ותוספתות דנהגין בכנות ישראל העשוין כתיקון חז"ל, דלא כאסמכתא, ודלא כטופסי דשטרי, בביטול וכו', ובפיסול וכו', וקנינא מן מוזה ... חתן דנן לארתם ... בתולתא דא על כל מה דכתוב ומפורש לעיל במנא דכשר למסניא ביה. והכל שריר וברור וקיים נאם ... ונאם ... נם קבל לפנינו החתן הנ"ל בת"כ בסוף על דעת הבד"צ הקבוע שלא ליסע לחוץ לארץ כלא רשות ובכתיבת יום הנ"ל. נאם ... ונאם ...

נם אנכי החתן מודה על כל הנ"ל ובאתי נם אני בעצמי עה"ת יום הנ"ל נאם ...

נעשה בהסכמת הבתי דינין דקהלות פרושים וחסידים הי"ו

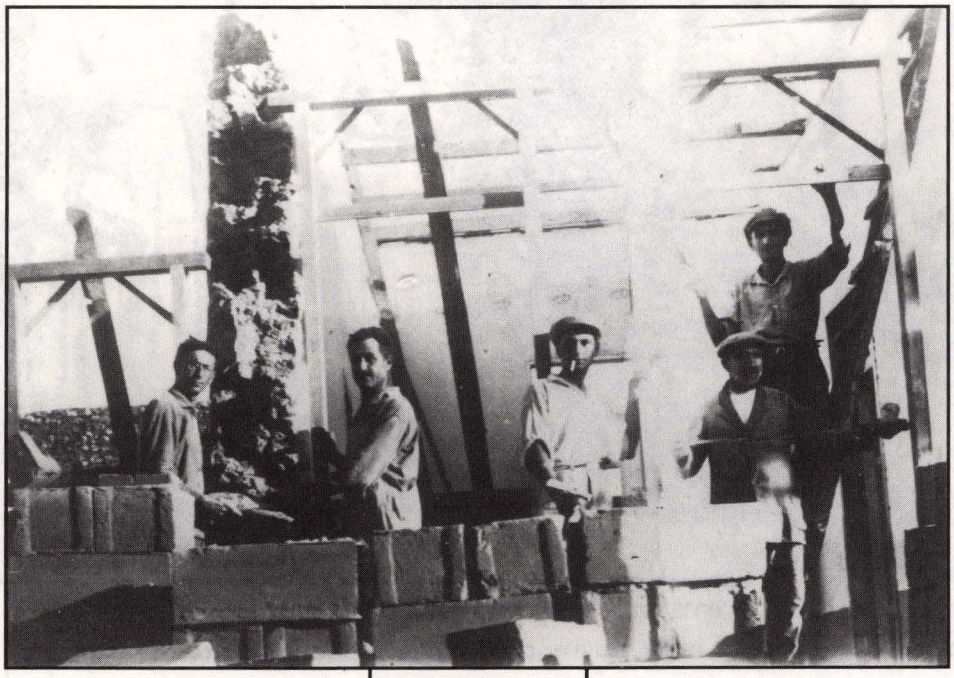
דפוס הגדול לעווי ושותפיו ה"י.

חצר המשק של ישראל טפר

ישראל טפר ומשפחתו, רחובות 1928 (?)
מימין לשמאל: ישראל, מנחם, אסתר, שרה
בחזית: רחל

בניית בית בוקסר

הבבה פייגה עברה לגור בנס-ציונה אצל רבקה בתה, רחל הבכורה נשלחה אל דודיה בחיפה ובתל-אביב. הבנייה התארכה ונמשכה זמן רב, המשכנתא העיקה ולא היה מנוס אלא להשכיר מספר חדרים בבית החדש בית שתי הקומות, כדי לכסות את ההוצאות. וכך המשיכה המשפחה לגור שוב בדירה קטנה. לימים, כשאסתר הבת נישאה, נבנה בחצר ההורים בית לזוג הצעיר.

בתקופת מלחמת העולם השניה התמקמה בגימנסיה יחידה בריטית. גבי זלצר שנאלצה לעזוב את ביתה לזמן מה, עברה לגור בבית-טפר והיא הגתה את הרעיון:

בחדר הקדמי של הבית נפתח מזנון לארוחת-בוקר. גבי זלצר אפתה עוגות, הכינה שתיה וביצים עם צ'יפס ויחד עם שרה מכרה את התוצרת לחיילים הבריטים.

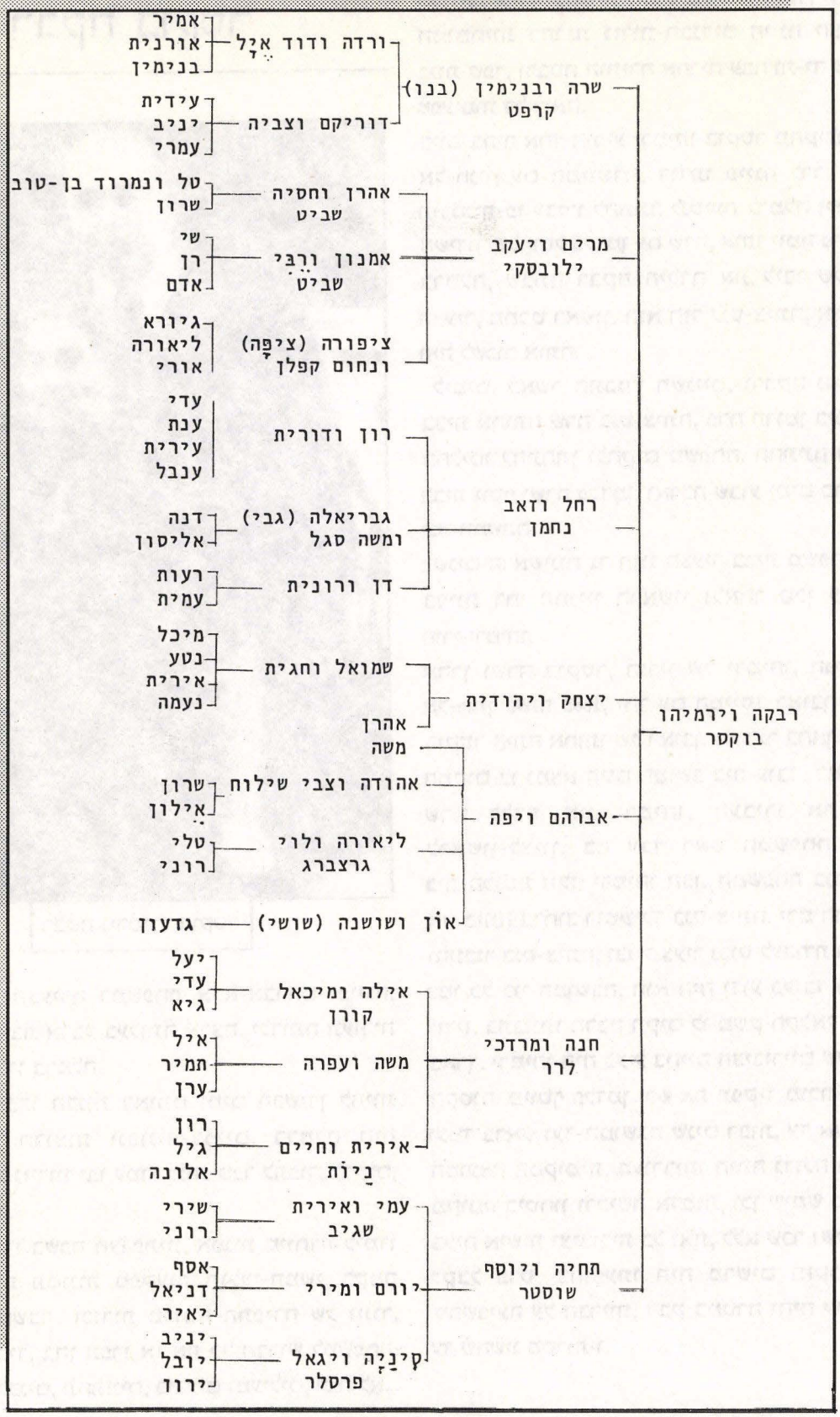
ארבעה ילדים נולדו לישראל ולשרה:רחל, מנחם, אסתר ושולה.

הבית ראה גם שמחות: נערכו בו חתונותיהם של שולה ומנחם, וגם אהרן פלדמן בן הדוד מנס-ציונה, רחל ואסתר, לעומת זאת, נישאו בבית-בוקסר.

בשנת 1954, לאחר שנות עבודה רבות בבניין, נפטר ישראל ממחלה והוא בן 70. שרה אשתו האריכה ימים אחריו ונפטרה בתחילת שנה זו בגיל 87, כשהיא זוכה לראות את ניניה.

ישראל ושרה טפר ובני-ביתם במרפסת ביתם ברחובות:
מימין לשמאל: צבי, אסתר ואליהו שידלובסקי, רחל פולק, שרה טפר, אביבה שידלובסקי, ישראל טפר, מנחם ושולה שץ, מנחם טפר.

רבקה וירמיהו בוקסר
שרה ובנימין (בנו) קרפט
ורדה ודוד אֵיָל
אמיר
אורנית
בנימין
דוריקם וצביה
עידית
יניב
עמרי
מרים ויעקב ילובסקי
אהרן וחסיה שביט
טל ונמרוד בן-טוב
שרון
אמנון וְרִבִּי שביט
שי
רן
אדם
ציפורה (צִיפָּה) ונחום קפלן
גיורא
ליאורה
אורי
רחל וזאב נחמן
רון ודורית
עדי
ענת
עירית
ענבל
גבריאלה (גבי) ומשה סגל
דנה
אליסון
דן ורונית
רעות
עמית
יצחק ויהודית
שמואל וחגית
מיכל
נטע
איריה
נעמה
אהרן
אברהם ויפה
משה
אהודה וצבי שילוח
שרון
אֵילון
ליאורה ולוי גרצברג
טלי
רוני
אוֹן ושושנה (שושי)
גדעון
חנה ומרדכי לרר
אילה ומיכאל קורן
יעל
עדי
גיא
משה ועפרה
איל
תמיר
ערן
אירית וחיים נָיוֹת
רון
גיל
אלונה
תחיה ויוסף שוסטר
עמי ואירית שגיב
שירי
רוני
יורם ומירי
אסף
דניאל
יאיר
קִינֶרֶת ויגאל פרסלר
יניב
יובל
ירון

רבקה בוקסר

רבקה וירמיהו בוקסר

רבקה טפר, הצעירה במשפחת אבא-אברהם ופייגה, והיתה ילדה בת ארבע בעלותה ארצה. ילדותה ונעוריה של רבקה עברו ברמלה.

החינוך שקיבלו הבנות באותם ימים הכשירן להיות עקרות-בית חרוצות ונבונות-כפיים. ברמלה היה בית-ספר של נזירות ובו למדו בנות-טפר לתפור, לרקום, לסרוג ולבשל.

הלימודים היו בשפה הצרפתית. אמנות מיוחדת לימדו אותן: עשיית תמונות מפקעות תולעי-המשי, רקמה ומלאכת מחשבת. זכורות מכונות-התפירה של זינגר, המופעלות ביד, בהן תפרו אז את כל הדרוש למשפחה: כלי-מיטה, לבנים, תחתונים, כובעים ומעילים, ומה לא...

כל זאת לאור עששית-הנפט בלילות-החורף הארוכים. המומחיות בהכנת גזרות-הבגדים היתה ידועה אצל בנות-טפר, ורבקה הותירה אחריה עבודות-יד שעד היום מפעימות כל רואה.

ביום בהיר אחד הופיע ירמיהו בוקסר מהקולוניע ואדי אל-חנין, עם המייסדת, דודתו פייגה לרר. היתה זו הזדמנות-פז עבורו להתגנב לנסיעה לרמלה ולראות את השידוך של יוסל פלדמן עם שרה, אותו יזמה פייגה. ושם, ברמלה, שבתה רבקה הילדה את ליבו של ירמיהו הצעיר, ממבט ראשון. הוא חזר לנס-ציונה, אך לא יכול היה לשכוח אותה.

לימים, כאשר התבגרו השניים, ורבקה נהגה לבקר בבית אחותה שרה בנס-ציונה, פרח הרומן ביניהם והם החליטו להתחתן ולהקים משפחה. החתונה התקיימה בבית יוסף ושרה פלדמן, וארכה שבוע ימים כדין, שבעת ימי-המשתה.

בשנים הראשונות גר הזוג הצעיר בבית משפחת בירמן, בפינת רחי המניין הראשון ולאחר מכן עבר לבית הורי-ירמיהו.

אהרן ושרה בוקסר, הוריו של ירמיהו, הגיעו לואדי אל-חנין בשנת 1883, יחד עם המייסד ראובן לרר. שרה בוקסר היתה אחותו של ראובן. הזוג גר בחאן שהיה ליד המקום בו נמצא היום המושב בית-עובד. כאשר עמדה שרה ללדת את ירמיהו, העבירו את משכנם לראשון-לציון, בה עבד ראש המשפחה. ובמרתף בית-הכנסת נולד ירמיהו הבן. המשפחה בנתה לבסוף את ביתה ברחוב רוטשילד בנס-ציונה. ירמיהו גדל, למד והתבגר בנס-ציונה, ובגיל צעיר נכנס לעבודת החקלאות, כמו כל בני-המושבה. הוא היה ידוע כעובד חזק, חרוץ וזריז. בתבונתו הרבה הקים לו משק חקלאי מהגדולים בארץ. ירמיהו היה פעיל בחיים הציבוריים של המושבה הקטנה. מיוסף פלדמן ירש את תפקיד מוכתר-המושבה ועמד בראש ועד-המושבה שנים רבות, עד אשר הוקמה המועצה המקומית. מעורבותו היתה גדולה בכל אירוע מקומי: ביטחון ורכישת אדמות, וכן שימש כתובת לכל בעיה אישית וציבורית כל זאת, ללא שכר ושלא על מנת לקבל פרס. בהופעתו היה מרשים והקרין עוצמה שהשפיעה על הבריות, דבק במטרה והיה עקבי ועקשן עד שהשיג מטרותיו.

בשנת 1927 הקימו ירמיהו ורבקה את ביתם ברחי תל-אביב, מול ביתם של גיטל ומיכאל שניידרוביץ'. בניית-הבית הוא סיפור בפני עצמו. בין היתר התגלעו חילוקי-דיעות בין חיים טפר, המתכנן והמנצח על המלאכה לבין ירמיהו. זאת, בגלל מרפסת שירמיהו רצה להוסיף למעלה, וחיים התנגד לה. במלאכת-הבנייה השתתף ישראל טפר, בני-משפחת גילר מעקרון (שנחשבו לבנאים מומחים) וגם פועלים ערביים מרמלה. הבית הגדול ורחב-הידים הפך לבית-ציבור, ושקק חיים ביום ובלילה. חתונות נערכו בסלון ועל הגג, אירועים וחגיגות של תלמידי בית-הספר נערכו בסלון. נציגי השלטון הבריטי ביקרו בו. בין המבקרים היה גם הנציב העליון. נכבדי ערביי הסביבה נהגו אף הם להתארח בבית בוקסר. צלילי-הפסנתר נשמעו במסיבות, בנשפים ובקונצרטים. הבית הפך גם למבצר ומסתור בימי-המאורעות של שנת 1929, ירמיהו הביא מרמלה מחלקת חיילי צי אנגליים שהגיעו מאלכסנדריה. החיילים ניצבו על גג הבית עם מקלעים והרתיעו את הפורעים מכפרי-הסביבה.

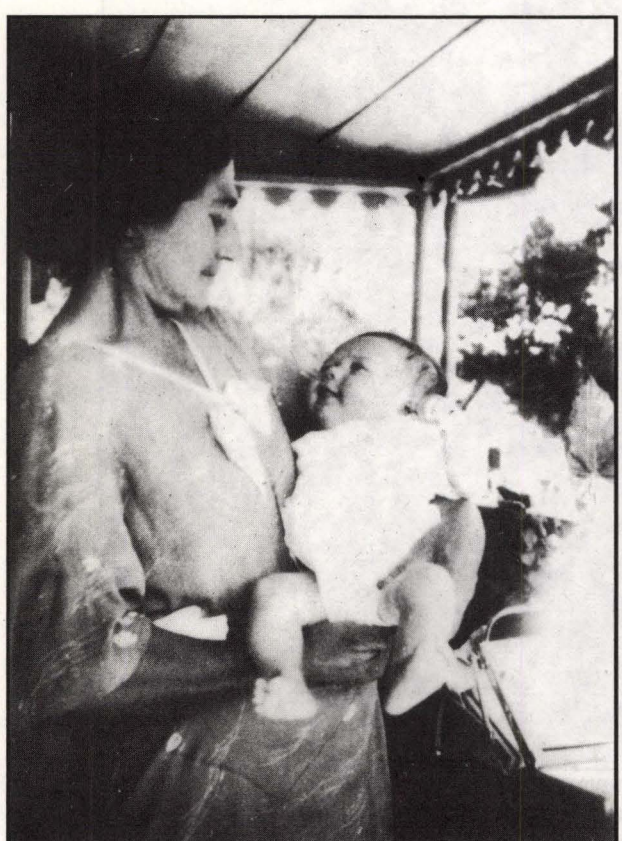
בחצר היתה להקת-אוזים, יונים ותרנגולות, פרות וסוס. בגינה גדלו ירקות ופירות והיה גם תנור בו אפו את הלחם. על החבל בחצר היו תלויים בגדי שחקני קבוצת-הכדורגל של מכבי נס-ציונה, כי הבנים שיחקו בקבוצה, לצד בני-הדוד שניידרוביץ', ורבקה כיבסה את התלבושות.

הכל טופל בידיה החרוצות והאמונות של רבקה שעבדה כנמלה שקדנית מהנץ החמה ועד שעות הלילה המאוחרות. היא היתה צופיה הליכות-ביתה בנועם ובסבר פנים יפות. כל אורח התקבל בחמימות בבית קולה נשמע תמיד בנחת. צניעותה וחביבותה, יחד עם תכונות נוספות אחרות שלה הפכו אותה לעזר כנגדו.

רבקה וירמיהו הקימו משפחה עניפה, מהגדולות בענפי משפחת טפר: שרה (שנקראה על שם אם-ירמיהו), מרים, רחל, יצחק, אברהם (נקרא על שם אברהם-אבא סבו), חנה ותחיה. רבקה זכתה והגיעה לגיל מופלג, כאשר נכדיה וניניה הרבים סביבה. הבבה, כינויה בפי הנכדים, המשיכה לשרת את עצמה עד גיל 94. ובגיל 96 הלכה לעולמה, בת-הזקונים, הבת האחרונה לבית אברהם-אבא ופייגה טפר.

בניית בית בוקסר 1927 (?) בחזית: פייגה טפר

רבקה עם נכדה הראשון אהרונצ'יק

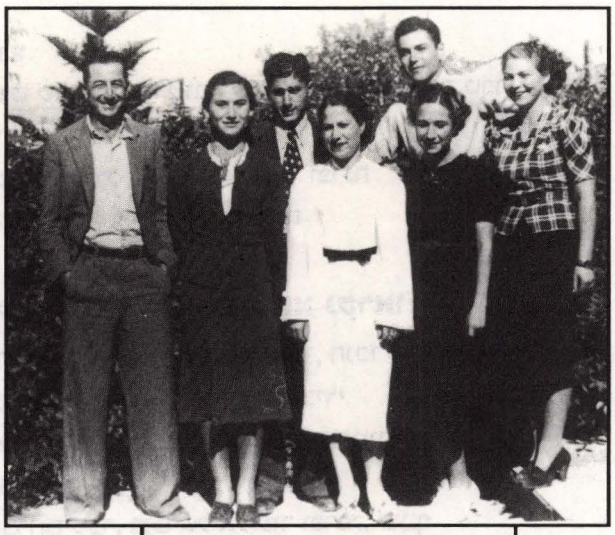
רבקה בוקסר וחיים טפר לעת זקנה עם תחיה, יוסקה וסוניה

רבקה ובתה שרה עם האווזים בחצר

ילדי רבקה וירמיהו בוקסר שנת ...19 ?
מימין לשמאל: שרה קרפט, מרים ילובסקי, רחל נחמן, יצחק בוקסר, אברהם בוקסר, חנה לרר.

ילדי משפחת טפר מכל הענפים

כתת הפסנתר

היפהפיות בשעור מחול

ילדי המשפחה

סטטיסטיקה יבשה:

סה"כ רשומים על העץ המשפחת 544 שמות,

כולל בני הזוג:

108 לענף הניה ומשה ציגלרויט;
102 לענף רבקה וירמיהו בוקסר;
86 לענף טובה ומיכאל שניידרוביץ';
80 לענף חיים ואהובה טפר;
76 לענף שרה ויוסף פלדמן;
61 לענף שלמה ופסיה טפר;
29 לענף ישראל ושרה טפר;

החלוקה לדורות

7 בנים ובנות;
35 נכדים;
85 נינים;
184 בני נינים;
60 נכדי-נינים;

מגורים

בארץ: 398 נפש
בחול: (ארה"ב, קמדה, אוסטרליה אפריקה) 87 נפש

גלגולו של שם

השמות החוזרים במשפחה

אברהם-אבא נתן לבתו הניה ולבנו שלמה את שמות הוריו.
השם שלמה חוזר שוב בענף של שלמה ופסיה טפר
בדור הנינים: שלמה גלעוז, בנם של שושנה ושלום גרוס
שלומית ישח, בתם של אליעזר ופרנה
שלמה טפר, בנם של זאב וחנה

על שמו של אברהם-אבא נקראו:

בדור הנכדים: אברהם-אבא שני, הנכד הראשון על שמו,
בנם של טובה ומיכאל שניידרוביץ'.
אברהם בוקסר, בנם של רבקה וירמיהו בוקסר.
אברהם טפר, בנם של אליעזר ופרנה, מענף שלמה טפר.
בדור הנינים: עפר-אברהם אדר, בנם של אריק ושרה ארליך, מענף חיים טפר
אברהם (נוני) ארליך, בנם של אהוביה ושולה, מענף חיים טפר
אברי ארליך, בנם של יעקב ולאה, מענף חיים טפר
שלושתם נקראו ע"ש דודם אברהם שנפטר בצעירותו ונקרא ע"ש אברהם-אבא.

על שם ציפורה:

בדור הנינים: ציפורה (ציפה) קפלן, בתם של מרים ויעקב ילובסקי, מענף רבקה בוקסר
בדור בני נינים: צפריר שטרק, בן אהובה ומשה, מענף חיים טפר
בדור נכדי הנינים:
הלה-ציפורה גרנית, ביתם של צילה ואליעזר, מענף חיים טפר,
שניהם נקראו ע"ש ציפורה, אשת משה טפר

סה"כ 7 בנים ובנות	חיים	הניה	שרה	שלמה	טובה	ישראל	רבקה
35 נכדים	5	5	4	4	6	4	7
85 נינים	8	41	9	11	41	9	20
184 בני-נינים	18	26	19	29	38	5	48
60 נכדי נינים	22	18	13	-	7	-	-

על שם טוביה שניידרוביץ':

נכדה, טוביה (דמיון) גרודק, בנם של נחמה ופיטר

על שם ישראל טפר:

נכדו, ישראל פולק, בנם של רחל ואלכסנדר-זיגמונד

על שם אהובה (ליבה) אשת חיים:

נכדתה אהובה שטרק, בת משה וציפורה

נכדה אהוביה ארליך, בן חנה וזאב

על שם אהרן, בן חיים טפר:

אחיינו אהרן, בן משה וציפורה טפר

אחיינו אהרן (אריק) ארליך, בנם של חנה וזאב

אחיינו רון פלר, בנם של הדסה וזאב

רון נחמן, בנם של רחל וזאב, נקרא בעצם גם כן על שמו, כי השם רון (של רון פלר) מצא חן בעיני אמו

המקצועות במשפחת טפר

מטבע הדברים נתחיל בחקלאות: ישנם פרדסנים, כורמים ושתלנים, וגם מקומם של הכוורנים לא נעדר, הם מהטובים במדינה.

בתחום החינוך, ניתן היה לפתוח בית-ספר יסודי ולאייש את צוות-המורים מהמורים הכלליים ועד המורים המקצועיים. תלמידים לא יחסרו להם. יש לנו צוות לעניין גסלבית ספר תיכון, אם כי לא מושלם, אך העתיד עדיין לפנינו. ומישחשקה נפשו להמשיך בלימודיו, נמליץ כי ימשיך ללמוד כימיה, הנדסה חקלאית או אוירונאוטיקה, כי המרצים הם שלנו...

אלא מה? מהחיילים שלנו, המשרתים בשירות סדיר, ניתן להרכיב מחלקה בסדר גודל של 30 איש. יש לנו נציגים גם בצבא-קבע (ביניהם נספר צבאי בחו"ל) ובמשטרה. יש גם גיבור-ישראל ממלחמת-השחרור! בתחום הבריאות יש לנוהצעה לתגבר מספר מחלקות בבית חולים. יש לנו רופאים בתחומי הכירורגיה, האורולוגיה הגריאטריה ואף-אוזן-גרון. לרופאים יעזרו, כמובן, האחיות. כן, גם אצלנו יש מחסור חמור בהן.

שיניך כואבות? - 2 רופאים לשרותך. הגב נתפס? - פנו לפיסיוטרפיסט. ואם להבדיל, יש לכם צרות עם חיית השעשועים שלכם - הווטרינר ה"משפחתי" יעזור לכם.

ארבעה רואי החשבון ה"משפחתיים" יסייעו לכם בבעיות מס-הכנסה ומע"מ, ועורכת- דין בבעיות משפטיות.

בית רציתם לבנות, או אולי רק לשפץ את הקיים - שני האדריכלים שלנו ישמחו לעזור. בנאים, אבוי, אין לנו, למרות שההתחלה היתה עם צוות של חמישה בנאים: אברהם-אבא, חיים, משה ציגלרויט, שלמה וישראל אליהם הצטרפו גם בני הדורה שלישי. ואם בכל זאת תחליטו לגור בשומרון, ראש המוצעה ההיא יקלוטאתכם בשמחה!!!

וגם לשעות הפנאי דאגנו: בני הדור הצעיר, החלום על רשיון נהיגה נמצא ממש בטווח יד. מומלץ ללמוד אצל המורה לנהיגה שלנו. מעולה עם קבלות, מתוך נסיון!

ומה עם נגינה בפסנתר? יש מורה!

עייפתם מכל השנה והחלטתם לנוח בחו"ל? טוסו נא עם אל-על, עם הטייס שלנו, כמובן. אך אם תרצו להפליג - יש גם קברניט. ואם תתעקשו לרדת לאילת, מנהל המרינה מחכה לכם שם!

וגם תחום האמנות לאהוזנח, חלילה. זוג גרפיקאים יש לנו. אז מה רציתם לעצב? וגם ציירים ישנם, ופסלת, ואם לא נקים להם מוזיאון, אז לפחות נקיים תערוכה קבוצתית וישנה הצעה לארגן להם יום ציור משותף בחיק-הטבע.

ולא נשכח את הקולנוען, נשות-התיאטרון הפועלות מאחורי-הקלעים במחזמר המצליח ההוא!

ובתחום התקשורת את העתונאי, את עורכת התוכניות והמתרגמת, ומגישת-התוכניות בטלביזיה (בחו"ל)

ואחרון אחרון חביב, המארחות שארחו את ישיבות הוועדה המכינה לכנס, עם המטעמים שניתן לפתוח שירות קטרינג לעילא ולעילא!

ואם קפחנו אי מי, מהנדסים, טכנאים, מזכירות, פקידות, אנשי עסקים, אנשי מחשבים קבלנים ועוד - אתכם הסליחה, לא התכוונו, באמת. ועם משפחה שכזו אינכם חשים גאווה!!!

מהמטבח באהבה

(מתכונים מהמטבח של טפר)

עוגת החול של גיטל (טובה)

לפי רבקה בוקסר

7 כוסות קמח רגיל
1 כוס שמן
1 כוס סוכר
קצת שומשום
לערבב טוב-טוב ולשים בתבנית. לדפוק עם היד היטב ולחתוך לחתיכות ושוב לדפוק עם היד. לאפות.

צימס דלעת לפי הניה טפר ציגלרויט

2 ק"ג דלעת
1 כוס קמח + קורט מלח, 3-4 כפות שמן 3-4 כפות מים
ללוש בצק וליצוק קנידאלאך
לשמן סיר, חצי מכמות הדלעת הפרוסה לפזר, על זה להניח את הקנידאלאך ומעליהם את יתר הדלעת + 5 כפות סוכר וקינמון.
לאדות עד שמתאדים המים, על אש קטנה.

קציצות סרפד - לפי חיים טפר

סרפד קצוץ
בצל מטוגן
ביצה
קצת קמח
שמן לטיגון
לערבב כל החומרים, לעשות קציצות ולטגן בשמן

קישואים חמוץ מתוק - לפי שרה פלדמן

כ- 1 ק"ג קישואים
2 ביצים
קצת קמח
שמן לטיגון
מיץ לימון, קצת סוכר, מים לבישול
לפרוס הקישואים לפרוסות לאורך. לטבול בביצה ובקמח, לטגן בשמן עד שיזהיב.
לבשל הקישואים המטוגנים במים עד שיתרככו להוסיף סוכר ולימון לפי נטעם.
להגיש קר, כמנה ראשונה.
באותו אופן אפשר להכין כרובית בטעם חמוץ מתוק.

עוגת דבש - לפי חנה ארליך

2/3 חבילה מרגרין
3/4 כוס סוכר
4 ביצים
1 כוס דבש
1 חבילה קינמון
1 כוס תה חריף
3 1/4 כוסות קמח
לערבב כל החומרים, בסוף להוסיף קצף הביצים
לאפות בחום בינוני 3/4 שעה.

בתיאבון!

ביבליוגרפיה

1. מ. אליאב, ארץ-ישראל וישובה במאה הי"ט (1777-1917) הוצאת כתר, ירושלים, 1978.
2. י. בוקסר, מ. הוכשטיין, "יובלו של איש אדמה - ר' חיים טפר הגיע לגבורות", "הבוקר", מס' 2667, תל-אביב, 9.8.44.
3. "מזריץ". אנציקלופדיה עברית, כרך כ"ב, עמודה 925, ירושלים ת"א.
4. "מזריץ" - ארכיון בית התפוצות, תל-אביב.
5. סימיאטיץ'" ארכיון בית התפוצות, תל-אביב.
6. מ. סמילנסקי, נס-ציונה שבעים שנות חייה, תרמ"ג-תשי"ג הוצאת המועצה המקומית של נס-ציונה, תל-אביב, 1953.
7. "פארווערטס", ניו-יורק, 20.8.39.
8. קהילת סימיאטיץ', עורך אליעזר ט"ש, הוצאת איגוד יוצאיסימיאטיץ' בישראל וארצות הברית, תל-אביב, 1965.
9. ד. תדהר, אינציקלופדיה לחלוצי הישוב ובוניו, תל-אביב.

הפקה: **כיוונים** שרותי דפוס איכותיים בע"מ טל. 08-462843